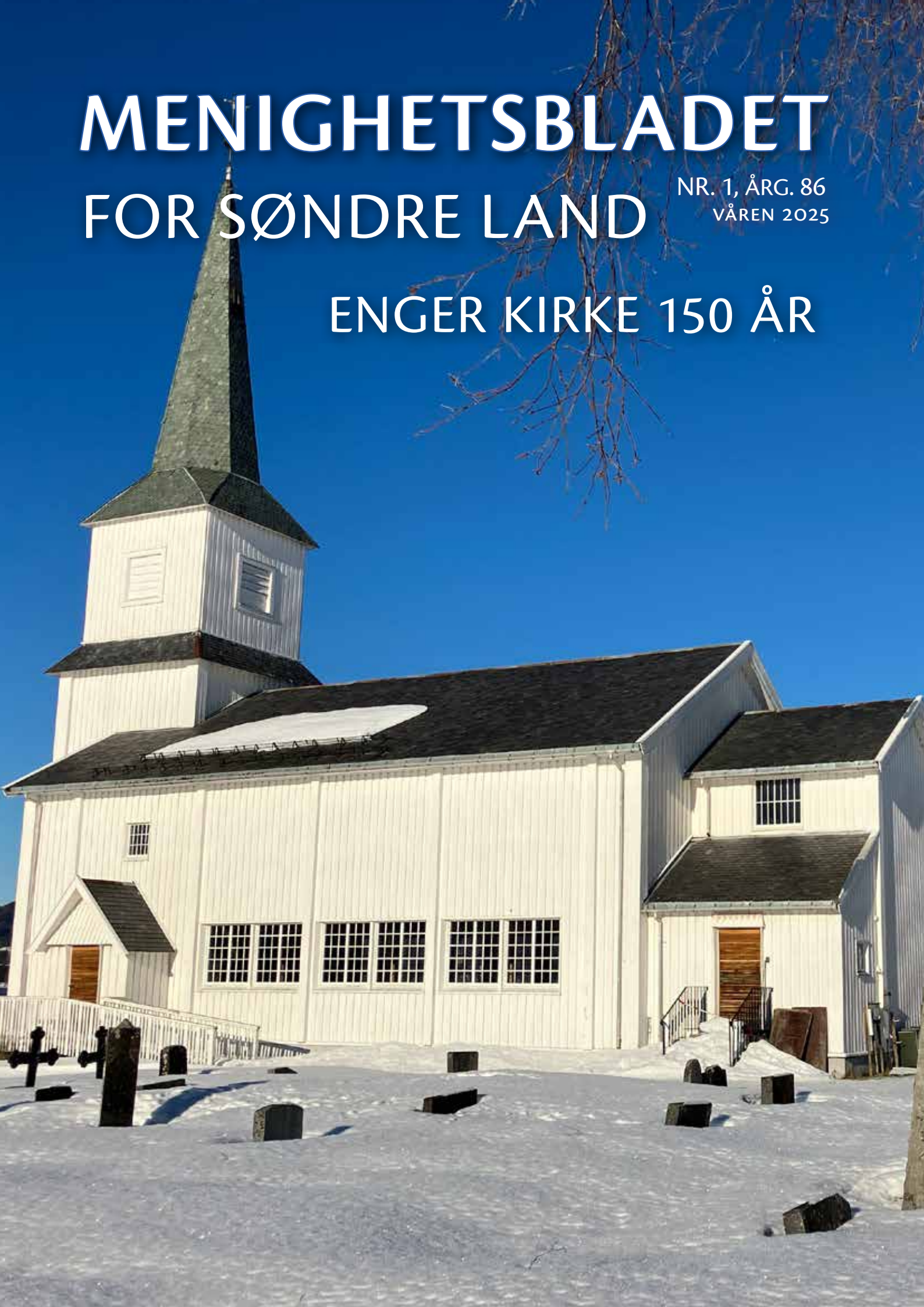


MENIGHETSBLADET FOR SØNDRE LAND

NR. 1, ÅRG. 86
VÅREN 2025

ENGER KIRKE 150 ÅR



Om jeg våkner før jeg dør...

En liten gutt pleide i aftenbønnen alltid be Gud bevare hans sjel om han skulle dø før han våknet. En kveld gikk ordene i krøll og han ba Gud bevare hans sjel om han skulle våkne før han døde. Men kanskje ble ikke dette så feil allikevel.

I påsken feirer vi oppstandelsens store mysterium som har gitt oss troens gave om at det også i møte med døden finnes en framtid. Men Jesu oppstandelse inneholder også løfte om liv – her og nå. Oppstandelsen gir oss i tillegg til en grunn til å tro, også grunn til å leve.

Fordi Jesus lever på den andre siden av korset, ser vi at Gud kan bruke hendelser som virker som den største fiasko for å vinne seier. Fordi Jesus lever på den andre siden av graven, gis vi mot til å flykte fra det som i våre liv sårer og begraver. Fordi Jesus med sin oppstandelse har lagt en hel evighet åpen for oss trenger vi ikke leve i frykt for døden.

Jesu oppstandelse gir oss grunn til å leve – nå!

Påsken er en tid for tilbedelse og glede, men den bør også være en vekker når det kommer til livet her og nå. Den tomme gravens gave gir nytt mot og håp.

Mot til å bryte ut av gamle mønstre, vende om fra gamle vaner og frigjøre oss fra fortidens byrder. Mot til å tenke nye tanker og elske også når det er vanskelig å både elske seg selv og andre. Oppstandelsen er også en oppmuntring til å møte vår frykt, unnsnippe misunnelse og gi oss styrke til å gi av oss selv og vår tid for å gi andre et bedre liv. Mot til å gjøre det gode som igjen gir stort håp også for livet her og nå.

Påskens budskap handler om mer enn Guds seier over det onde og det evige livs gave. Det handler også, dypest sett, om at den samme Gud som reiste Jesus opp fra de døde også gir oss kraft til å møte alt som sperrer ved våre «graver». Vi er fri til å gjøre feil, fri til å være den vi er, fri til å være sårbare, fri til å gi av oss selv, fri til å vende oss vekk fra det som hindrer oss i å være den vi er.

Oppstandelsen gir livet ny mening nå! Gud har allerede løst oss fra dødens bånd. Akkurat som graven ikke kunne romme Jesus vil den heller ikke holde oss.

Den lille guttens omstokking av ord har for meg blitt en ny bønn. En bønn om at vi alle vekkes før vi dør, en bønn om å frimodig leve fryktløst og nådig fordi Kristus er oppstanden. Ja, Han er sannelig oppstanden.

Herren velsigne deg og bevare deg. Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig. Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred.

For alt som blir åpenbart, er lys. Derfor sier Skriften: Våkn opp, du som sover! Stå opp fra de døde, og Kristus skal lyse for deg. Ef 5,14

Vivan Fleischer Nyborg



Kirkekontoret:

Rådhuset 2860 Hov, 1. etg (v/ NAV)
Tlf: 902 77 164

Kontortid: Man.–tors. kl. 10–14.

Ansatte:

Menighetssekretær:vikar
Berit Evensen
E-post: post.sondre-land@kirken.no
Sokneprest Vivian Fleischer Nyborg.
Tlf: 958 16 279. E-post: vn358@kirken.no.
Sokneprest Øystein Wang,
tlf: 95 27 94 98. E-post: ow896@kirken.no
Kirkeverge Hilde Myklebust Lunde
970 27 978 E-post: hl548@kirken.no
Kantor Svetlana Starcheusova,
Tlf: 47848689. svetstar@hotmail.com.
Kantor Gerd Myklebust Wang.
Tlf: 41809893. gerd@wango.no

Kirketjenere i Fluberg, Landåsbygda,
Skute, Enger og Hov:
Øistein Sveum, tlf: 920 28 711.
Kenneth Bekkelien tlf: 909 98 147.
Treffes hverdager kl 09-14.

Trosopplærer Bjørn Robert Grimsrud
tlf: 472 58 542. bg628@kirken.no

Fluberg menighetsråd:
Elsa Karin Brenden, leder.
Skute menighetsråd:
Merethe Gulbrandsen Struksnes, leder.
Søndre Land menighetsråd:
Bente Skårberg, leder

Søndre Land kirkelige fellesråd
Elsa Karin Brenden, leder. Tlf: 924 60 917

Redaksjonskomité:

Steinar Barstad
Mikal Myrland
Runa Bjone
Aud Sigrd Holst
Øyvind Sporild
Guro N. Blikset
Gunn-Merete Bergheim Rustøe
Elsa Karin Brenden
Øystein Wang (redaktør og layout)
Bjørn A Johansen og
Bjørn Langseth (distribusjon).

Forsidebilde:
Foto: Steinar Barstad
Stoff til neste nummer må være levert
innen 7. mai 2025.

Les bladet digitalt på
kirken.no/sondreland
Menighetsbladet er miljøvennlig trykket hos
Merkur Trykkeri, Oslo.

Kirkekontoret har flyttet

Mange har opplevd det krevende å finne fram til kirkekontoret de siste 9 årene. Plasseringen innerst i 3. etg på rådhuset har ikke gitt god tilgjengelig-het.

Fra midten av mars har vi fått nye og mer tilgjengelige lokaler, på bakkeplan, med nylaget inngang i selve undergangen inn mot hoved-inngangen (kinosalen) i rådhuset. (tidligere NAV, som fortsatt holder til i 2. etg.)

Vi har fått lyse og funksjonelle kontorer og er blitt mer samlet som kirkestab, og vi kan til og med se rett mot Hov kirke når vi er samlet til stabsmøte på møterommet.

Velkommen innom for å slå av en prat eller bare ta en titt på vårt nye og trivelige tilholdssted.



Dugnad på kirkegårdene – og i kirkene



Enger kirke

Marit Øksne har tatt initiativ til dugnad i forbindelse med jubileet. Første dugnad er planlagt lørdag 3.mai fra kl 10. Det skal males stakitt, og rekkverk, rakes og pyntes ute, vaskes og pyntes inne. Alle som har lyst og mulighet til å gjøre en jobb for å få Enger kirke festklar, er vel møtt til dugnad fra kl 10.



Hov kirke

Mandag 5. mai fra kl. 11.
Ta med rive.
Menighetsrådet serverer kaffe og biteti.



Fluberg kirke

Tirsdag 13. mai kl.16- kl.20.
Vi håper så mange som mulig vil være med å gjøre det fint inne og ute.
Ta med rive og klut/bøtte.
Enkel servering.



Landåsbygda kirke

Torsdag 15.MAI kl.17.- kl.20.
Vi håper så mange som mulig vil være med å gjøre det fint inne og ute.
Ta med rive og klut/bøtte.
Enkel servering.



Skute kirke

13. mai kl. 17.00 - dugnad Skute kirke. Ta med rive. Menighetsrådet serverer kaffe og biteti.
NB!
Åpen kirke Skute søndag den 6. juli og 3. august kl. 12. - 16.

Gå mot lys!

Når etterdønningene etter julefeiringen har lagt seg og nyttår har passert, kjenner jeg på et tomrom. Et slags vakuum som ligger der, og legger seg som et usynlig teppe over det jeg opplever som den lengste og kaldeste måneden hele året.

Januar kan kjennes tung og hard. Julematen er spist. Julekakene likeså. Julepynten ryddes vekk, og det blir mørkt i alle kriker og kroker av huset, hvor julelysene så lystelig har lyst gjennom både november og desember. Festen er over. Jeg må innrømme at på starten av hvert eneste år tenker jeg at måtte denne vinteren gå fort. Selv om sola har snudd og man merker at dagene blir litt og litt lenger, må det være lov å si at man lengter mot vår.

Det er mange likheter mellom livet og de fire årstidene. Livet i seg selv kan være både vår, sommer, høst og vinter. 20.mars var det vårjevndøgn, hvor dag og natt var like lange, og snart står påskehøytiden for dør. I påsken minnes vi Jesus lidelse, død og oppstandelse, og påsken markerer på mange måter overgangen mellom vinter og vår. Siden påskehøytiden kommer sent dette året, vil vi forhåpentligvis kunne si at våren er her allerede før vi går inn i påskedagene.

Bibelens fortellinger knyttet til påskeuken viser oss alle perspektivene av livet. Det er feiring og glede, men også redsel og maktesløshet, tvil og svik, sorg og tap. Det er heftige dager, førvi igjen kan glede oss over at lyset vant over mørket, når vi i kirken markerer Jesu oppstandelse fra de døde 1.påskedag. Det minner oss om at selv om livet til tider er i tøffeste laget, så er det alltid håp. Et sted derframme venter bedre dager, hvor lyset og varmen igjen dominerer. Og Jesus sier; «Jeg er



verdens lys. Den som følger meg, skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys» (Johannes, kap.8, vers 12).

Dette året oppdaget jeg det første vårtegnet allerede første nyttårsdag. I stuevinduet mitt mot vest har jeg en løk av Amaryllis. Denne blomsten hører tradisjonelt julen til, men min Amaryllis har bestemt seg for at den blomstrer bare når det er vår. Det skjer hvert år. Den står hele året på sin faste plass, og en liten klunk vann i ny og ne er det eneste stedet den får. Til gjengjeld

takker den meg med å springe ut i sin fineste blomsterprakt, når våren nærmer seg. Etter at jeg oppdaget liv i blomsterpotta, har jeg hatt daglige turer bortom stuevinduet, hvor jeg har kikket forsiktig bak gardina, for å se hvor lenge det er før amaryllisen blomstrer og våren kommer dette året.

Og det er herlig å kunne si at nå er vi der snart! Mennesker og dyr kommer ut av vinterdvalen. Fuglene synger. Smilene sitter løsere. Våren kommer med lettere dager. Snart er omgivelsene grønne igjen, og grønt er som kjent håpets farge. Snart kan vi klappe oss på skulderen og si at vi kom oss gjennom vinteren denne gangen også. For om livet kjennes både kaldt og mørkt, så er det alltid noe å glede seg til. Om det så bare er en liten Amaryllis som blomstrer når det går motvår ...

Guro N Blikset

Kirkens Nødhjelp har sin årlige fasteaksjon

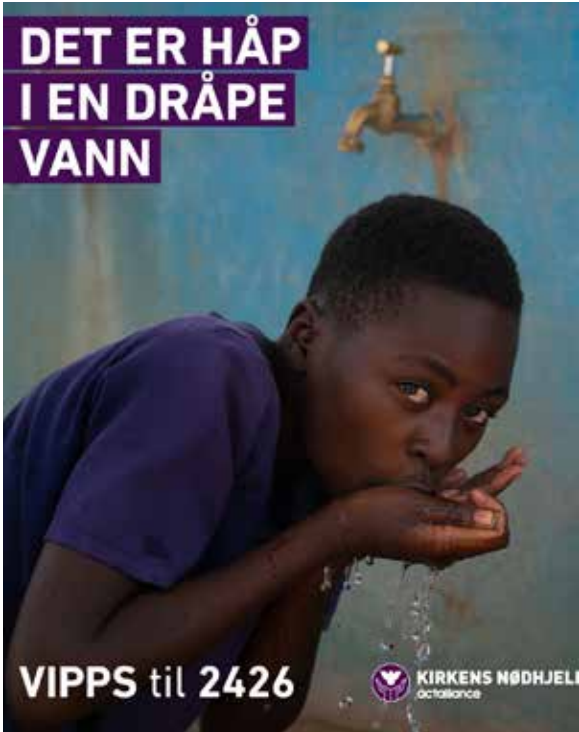
Årets aksjonsdager er 6.-8. april.

Søndag 6. april kl 11 arrangerer vi Solidaritetsgudstjeneste i Fluberg med besøk av Emmanuel Nii Ashitey Amarh fra Kirkens Nødhjelp.

Tirsdag 8. april går konfirmanter våre rundt med bøsser i Søndre Land. Kontanter så vel som Vipps tas i mot med takk. Og om du ikke får besøk på døra, eller ikke er hjemme. Gi en gave ved å Vipps til 2426!

Nesten 800 millioner mennesker lever uten tilgang til rent vann i verden i dag, på grunn av tørke, flom, jordskjelv eller krig, men det er håp. Kirkens Nødhjelp arbeider både med akutt bistand i katastrofesituasjoner og langsiktige prosjekter for å redusere nød og fattigdom. Vi jobber for fred, rettferdighet, og for å redde liv.

Krigen i Gaza og Ukraina har preget nyhetsbildet lenge. Samtidig pågår det en rekke store humanitære kriser som vi knapt hører om, som krigen i Sudan. På toppen av dette ser vi nå dramatiske kutt i bistanden til verdens fattige fra den største bidragsyteren av alle, USA.



TRO OG LIV - KIRKE OG SAMFUNN

Menighetsbladet har en spalte der vi inviterer til å skrive egne betraktninger om kirke og lokalsamfunn, tro og liv.

Denne gangen har vi utfordret tidligere prost i Hadeland og Land prosti: Hans Erik Raustøl. Han er bosatt på Gran, men har hatt hytte i Søndre Land i mange år.



ELSKER - ELSKER IKKE

Allerede i 2003 kjøpte vi hytte i Søndre Land. Da arbeidet jeg fremdeles i Oslo og hadde mitt daglige virke som sokneprest på Holmlia i Oslo.

Vi hadde i flere år lett etter en hytte til fritidsbruk. Den kunne gjerne ligge helt ned mot Randsfjorden. Om den også hadde muligheter i seg til at vi kunne bygge en badstu på stedet, ville det bare øke vår lyst til å kjøpe.

Hytta ble vi gjort oppmerksomme på gjennom et frimerke av en annonse. Den lå i Søndre Land kommune litt nord for Lyngstrand camping. . Da vi besøkte hytta første gangen, var det ingen andre potensielle kjøpere å se. Vi forstod fort at det her åpnet det seg muligheter for at vi kunne bli de nye eierne.

Da måtte vi først gå opp grensene for hvor mye vi kunne bruke på et slikt prosjekt. Vi ble svært glade da vi skjønte at et mulig hyttekjøp lå innenfor våre rammer. Før høsten kom, satt vi som eiere av hytta i Flubergveien 418.

Neste etappe handlet om å bli enige om i hvilken retning vi ønsket å videreutvikle hytta. Vi hadde begge mange tanker om det, men ble fort enige om at det i hvert fall skulle bli en sauna på stedet.

Nå har hytta vært på familiens hender i 22 år og vi har hatt svært mye glede av å kunne dra opp til Søndre Land for å hente krefter og overskudd til vårt daglige virke.

For min egen del ble jeg jo tilsatt som prost i Hadeland og Land prosti i 2009. Da flyttet vi til Gran og bosatte oss på prestegården oppe på Granavolden. At vi i flere år hadde hatt tilgang til hytta betydde mye for oss begge. Det var godt å ha et sted du kunne trekke deg tilbake til, når vi trengte å slappe av.

For oss var det ikke bare hytta som sådan som skapte ro og avkobling. Det å møte menneskene som hørte til i Søndre Land gav oss begge en følelse av å være kommet blant venner



Utsikt fra hytta ved Lyngstrand

og som med sin væremåte gav rom for slike som oss. Men det var heller ikke bare menneskene i Søndre Land jeg lot meg fascinere av. Blomsterprakten i veikanten er en nesten like stor åpenbaring.

Jeg har alltid vært opptatt av prestekrager. Denne staselige markblomsten som langt inn i høysommeren pynter opp i veikantene. De aller fleste av oss har vel plukket en eller flere prestekrager for å finne ut av den gamle leken om hun elsker meg eller ikke. Da plukker vi kronbladene av blomsten vi nettopp har funnet langs veien, for å finne ut om jeg og den jeg nærer de varmeste følelser overfor kan drive dette til noe mer enn bare å være en forelskelse. Når kronbladene ble kastet mot bakken kan mange av oss minnes at vi ble litt andpustne da vi ventet spent på om det mange av oss håpte på ble hva kronbladene signaliserte tilbake til oss. «Hun elsker meg, hun elsker meg ikke» Mange av oss har stått litt andpustne tilbake.

En sommer for flere år siden plukket jeg riktig mange prestekrager mens jeg var på morgentur med hunden min. Jeg ville finne ut om det fantes noe system i antallet kronblader og tok mål av meg til å lage en slags statistisk undersøkelse av det. For meg er det ingen tvil: Prestekrager har veldig forskjellig antall kronblader. Men sluttsummen var alltid et oddetall.

Hva sier det?

Ja, etter min mening må det bety at Gud må ha vært i godt humør da han skapte prestekragen. For han har lagt en hemmelighet inn i hvordan den er skapt. Bare du begynner med å tenke at hun elsker meg, så svarer blomsten med et ja, hun elsker deg.

«Hemmeligheten» lar seg også bruke på andre områder av livet. Når du møter de tingene i livet som du gjerne skulle ha fått en bekreftelse på at kan gå din vei, så hjelper det å starte undersøkelsen med å tenke positivt.



ENGER KIRKE – 150 ÅR



I år feirer Enger kirke 150 år. Menighetsbladet presenterer en kortfattet historikk og Menighetsrådet inviterer til storslagen feiring.

Enger kirke er en langkirke i tre som ble bygd i 1875. Den er omgitt av en vakker kirkegård som strekker seg helt ned mot Randsfjorden. Kirken har sitt klokketårn mot vest. Ved restaureringen i 1952 fikk kirken eget korparti, omgitt av sakristier. Da kom også dagens prekestol, døpefont og alterring på plass. Altertavlen har en kopi av Adolph Tidemands alterbilde fra Bragernes kirke som viser Jesu oppstandelse,



Enger kirke hadde et ganske annerledes arkitektonisk utseende fra 1875-1950.

og ved døpefonten står en kopi av Bertel Thorvaldsens berømte Kristusstatue. Kirken har 200 sitteplasser. Ved 100-årsjubileet fikk kirken nytt orgel bygd ved Norsk Orgel- og Harmoniumfabrikk i Snertingdal.



Grunnsteinen til Enger kirke ble nedlagt 10.oktober 1873 og den sto ferdig 17.mars 1875, da den ble innviet av biskop Halvor Folkestad. Den kostet 4200 spesidaler og hadde 280 sitteplasser. Spørsmålet om å bygge et kirkehus i Enger ble tatt opp av sokneprest Halvor Heuch Alsing 6 år tidligere. Han gikk i gang med pengeinnsamling, sendte søknad til Kongen og videre til kommunestyret, som i 1870 oppnevnte en komite. De foretok befarings og fant høvelig kirkested. Komiteen regnet med at 1200 mennesker ville sokne til den nye kirken, som derfor etter loven burde ha 360 sitteplasser. Det var noe uenighet om form og materiell, og de ba derfor om tegning både for en langaktig trekirke og en åttekantet kirke av stein.

Det gikk mange runder mellom kommunestyre, prost, stiftsdireksjon og Kirkedepartement, med utrettelig arbeid og koordinering fra sokneprest Halvor Heuch Alsings side, før tillatelse til bygging av kapell på gården Engers grunn, ble gitt av Kongen i statsråd 7. februar 1873. Dette er nærmere beskrevet av Nils Rud i Menighetsbladet nr 8/1975.

Kilder: Menighetsbladet for Søndre Land prestegjeld nr 8 september 1975 og nr 1 mars 1987 Alf Henry Rasmussen: [Våre kirker. Norsk kirkeleksikon](#) (Vanebo forlag, 1993)

Sommerkirken i Enger

Ved 100-årsjubileet i 1975, skrev Nils Ruud i Menighetsbladet: «100 år er passert og Enger kirke står der på sitt skjønneste sted ved Randsfjorden. Den har vært et samlingssted for menneskene omkring i både tunge og lette stunder og vil fortsatt være det, vise vei ut fra hverdagens mange problemer, mot de evige livsverdier»



Fortsatt ligger Enger kirke vakkert til ved Randsfjordens østre bredd. Spørsmålet er om vi etter 150 år fortsatt kan slutte oss til herredsskogmester Nils Ruuds 100-årsbetragtning. Hva slags plass har Enger kirke i folks liv og hvilken betydning har den for lokalsamfunnet. Vi vet at virksomheten ved Grimebakken sentralinstitusjon ble avviklet for mer enn 30 år siden og at både skolen og butikken er borte. Men Enger kirke står der fortsatt.

Vi stiller derfor spørsmålet om hva Enger kirke betyr i dag, hvordan den kan brukes som en del av kirken i Søndre Land og hva slags framtid den har for Enger-samfunnet.

Sommerkirke og veikirke

Vi setter oss ned og spør Bjørn Robert Grimsrud. Han har vokst opp her og bor nå i det gamle posthuset i Enger, sitter i menighetsrådet og er trosopplærer i kirken i Søndre Land.

Hva er Enger kirke for deg og for dere som bor her?

-Jeg ser for meg Enger kirke nesten majestetisk plassert tett ned til kanten av Randsfjorden. Det er ikke bare den vakre utsikten - men den særegne beliggenheten skaper en atmosfære av ro og refleksjon. Jeg tror det er med på å berike de åndelige opplevelsene du kan få ved å oppsøke dette kirkestedet, sier Bjørn Robert og tegner liksom kirkegården og strandlinja med handa.



-Enger kirke har i flere generasjoner vært et samlingspunkt for oss som bor her, hvor mange av livets store begivenheter har blitt feiret i

fellesskap ved gudstjenester, dåp, konfirmasjon og vielser. For bygdefolket har Enger kirke vært mer enn bare en bygning. Den har vært et symbol på fellesskap, støtte og tradisjon. I tider med sorg har kirken vært et fristed for trøst, og i tider med glede har den vært et sted for feiring.

Men vil dette kunne fortsette slik i årene som kommer – eller må det skje noe nytt?

-Når vi tenker på framtida, synes jeg det er spennende å vurdere hvordan Enger kirke kan fortsette å være en viktig del av bygdas liv. En tanke som har vært på ideblokka er å åpne kirken for sommeraktiviteter. Dette kan inkludere konserter, utendørs gudstjenester, kunstutstillinger eller familiearrangementer, der folk kan samles for å dele historier, musikk og glede i de vakre omgivelsene ved Randsfjorden. Med alt dette til stede kan Enger kirke bli et mer levende og inkluderende samlingspunkt.

-Kanskje kan Enger kirke også bli en åpen «vei-kirke», der folk kan stoppe på og komme for å oppleve både stillhet, åndelig nærvær og natur. Samtidig kan vi bevare og styrke tradisjonene som har vært så viktige for oss som bor her. I en tid der mange søker mening og fellesskap, kan Enger kirke fortsette å spille en rolle både i bygdefolks liv og samtidig være åpen for forbipasserende. Med sin unike plassering ved Randsfjorden, kan den inspirere til refleksjon og samhold, og bli et sted hvor generasjoner fortsatt kan komme sammen for å dele opplevelser, tro og håp for framtida.

-Slik ser jeg det for meg. For meg ville det være rart om Enger kirke ikke lenger var der, sier Bjørn Robert, og utfordrer sine sambygdingar til å dele ideer og bli med og planlegge framtida for denne 150 år gamle kirken.

Kirken den er et gammelt hus

-Befolkningens eierskap til egen kirke er sterkt i Enger. Kirken er ikke så ofte i bruk som de andre kirkene i Søndre Land, men den fylles ofte godt opp når det arrangeres noe der. Dette forteller meg at befolkningen i Enger er glad i sin kirke, sier Hilde Myklebust Lunde, som nå har vært kirkeverge i Søndre Land i to og et halvt år.

-Noen utfordringer har den - især når høsten og vinteren kommer - og dette gjør at den stenges for vinteren - og åpner igjen ut på våren. Dette skulle vi gjerne vært foruten. Det er slik at det er vanskelig å holde kirken varm - den er som salmen sier «Et gammelt hus». Fellesrådets økonomi er stram, og det er lite midler til investeringer og vedlikehold. Vi hadde kommet langt om veggene ble isolert og vi hadde fått et strømstyringssystem.

-Men én ting kommer på plass i løp av vårhalvåret. Takket være gaver og legatmidler får vi på plass et halvautomatisk ringeanlegg. Og jeg tror at sammen med lokalsamfunnet i Enger kan vi få til enda mer.

-Og så støtter jeg ideen om å ha Enger som sommerkirke! Det høres ut som en kjempegod idé: og denne



kirkevergen er glad i kunst. En sommerutstilling for eksempel med lokale kunstnere, eller ved å utfordre kunstelevne på kulturskolen i Søndre Land til å lage utstilling med temaet «Sommerkirke» - det er min fremtidsdrøm om vakre Enger kirke, avslutter Hilde kirkeverge ivrig.

Til slutt spør vi Øystein Wang, som har vært sokneprest her i over 30 år, om han er like optimistisk med hensyn til Enger kirkes framtid

Endrede rammevilkår

- Det er viktig å huske at Enger kirke har opplevd store endringer i sin 150-årige historie. Den første utfordringen kom i 1915, etter at Skute kirke sto ferdig. Enger kirke «mistet» all trafikken over fjorden, enten det dreide seg om gudstjenester, begravelser eller bryllup. Etableringen av Grimebakken på 40-tallet var den neste store hendelsen for Enger kirke. I realiteten ble det bygget en helt ny kirke i 1952, der bare reisverket ble stående. Det ble derfor en ny grunnstensnedleggelse. Den nye kirken fra 1952 hadde mye å gjøre med det nye kraftsenteret Grimebakken og tilflyttede ressurspersoner som jobbet der. Jeg husker Hjørdis Dyve fortalte at det på 70- og 80-tallet var større deltagelse på gudstjenester i Enger kirke enn i Hov.

Da Grimebakken så ble lagt ned tidlig på 90-tallet, og i tillegg skole, posthus, barnehage og butikk etter hvert forsvant, er det ikke rart at kirken har fått pustebesvær de siste 30 årene.

Kirke og lokalsamfunn må tenke nytt

- Jeg liker Bjørn Roberts idéer om å knytte nye aktiviteter til kirken. Vi må ha større visjoner enn å avholde gudstjenesten søndag kl 11, og jeg har tro på å bygge et levede fellesskap rundt andre aktiviteter, der vi som kirke også må legge til rette for endret bruk. Vi må ta inn over oss kirkens endrede posisjon i samfunnet, der dagens nye generasjoner søker en annen form for åndelighet.

På samme tid er jeg veldig takknemlig for alle gode opplevelser som vi har vært sammen om i Enger kirke. Ikke minst den stadig mer fullsatte julaftengudstjenesten. Jeg synes den målbærer visjonen om hva vi kan få til, også andre tider på året.

Enger kirke er et unikt hvilens sted, der vi kan hente styrke fra Gud ved å legge oss ned i «grønne Enger». Jeg tror kirken kan bety noe i framtiden, men da må det kreativitet og engasjement til.

Enger kirke står der

Så lenge Enger kirke står ved Randsfjordens bredd, vitner den om Enger-samfunnets identitet og tilknytning til den kristne kirkes tro og tradisjon. Her skal vi fortsatt døpe barn som blir født og begrave og minnes våre døde. Her kan vi fortsatt feire jul og av og til møtes til gudstjeneste ikke minst på vakre sommerdager. Uavhengig av framtidig aktivitetsnivå står Enger kirke der. Bare ved sin blotte eksistens og tilstedeværelse gir den tilhørighet og dypere mening og betydning for de som bor her.

Steinar Barstad



Klokkene kaller

Siden Enger kirke sto ferdig i 1875, har kirkeklokkene i den hvite langkirka vår ringt for å samle folket i bygda til gudstjenester, og andre kirkelige handlinger, i både sorg og glede.

Kirkevergen har i samarbeid med Kirkelig fellesråd dessverre sett seg nødt til å iverksette en midlertidig stenging av kirketårnet for ringing, fordi det ikke finnes godkjente rømningsveier ned fra tårnet, og at tårnet har så liten plass at det utgjør en risiko for å bli truffet av klokkene.

Tilbakemeldinger fra bygdefolket har formidlet at lyden av klokkene er sterkt savnet. Kirken og kirkeklokkene i Enger har en svært stor rolle som tradisjonsbærer og samlingspunkt.

Kirkevergen har arbeidet med å finne alternative løsninger, i samarbeid med Kirkelig fellesråd og Søndre Land menighetsråd. Ulike muligheter har vært oppe til vurdering. Takket være rause økonomiske gaver gitt til kirken, fra begravelser i Enger kirke senhøsten 2024, ser det ut til at vi nå nærmer oss en løsning. Enger kirke fyller som kjent 150 år i 2025, og det er både håp om og tro på at klokkene igjen vil ringe, og kalle oss inn til kirkelige begivenheter i løpet av jubileumsåret.

Guro N. Blikset

Vel møtt til feiring av Enger kirkes 150-årsjubileum

Det er 150 år siden Enger kirke sto ferdig, hvit og vakker nede ved fjorden. Dette jubileet er verdt å feire.

Søndre Land menighetsråd har laget en ramme for feiringen som vil gå over flere dager fra 01.06 til 04.06. Det blir Festgudstjeneste, historisk tilbakeblikk, barnas fest og ikke mindre enn to konserter.

Menighetsrådet gleder seg til å feire kirka og presenterer denne ramma for de fire festdagene i Enger kirke:



Søndag 1. juni kl. 11: Festgudstjeneste med konfirmasjon og kirkekaffe.

Mandag 2. juni kl. 18-20: Historisk tilbakeblikk v/ Land museum. Kaffepause Konsert ved Bjørn Robert m/ band forhåpentligvis ute mot fjorden.



Tirsdag 3. juni kl .16.30 – 19: Barnas fest i Enger kirke.

Grilling fra kl 16.30, sykkeløype v/ Lomsdalen mulighet for å låne sykkel fra BUA, muligheter for å bade og prøve Sup-brett, fiske utlån av stenger fra BUA.

Avslutning v /gruppe fra Barnegospel. Vi håper barn og foreldre finne veien denne dagen!



Onsdag 4. juni kl 19.00: «Sommernatt ved fjorden» Konsert med Ketil Bjørnstad, Carl Petter Opsahl, Ellen Andrea Wang og Søndre Land kirkekor.

Bill. kr. 200,- på Randsfjord Handel og gjennom korets medlemmer..



Alle arrangementene er gratis bortsett fra sommerkonserten med kirkekolet. Menighetsrådet håper å fylle kirka og området rundt disse festdagene.

MARATONLØPEREN



Tøff start

Ådne hadde en "tøff" start på livet; han måtte som baby gjennom en stor hjerte-transplantasjon. Det satte han noe tilbake under oppveksten i Hov. Som mange andre gutter starta han med fotball- og friidrettstrening allerede i 5-6 årsalderen. Han blei då lett sliten, men gutten hadde et sterkt pågangsmot til "å stå på", og han klaga aldri. Etter en vellykket hjerteoperasjon i ungdommen uttrykte imidlertid barnelegen: "Dette blir nok ingen ny Dæhlie!" Ådne har gjennom løpsatsinga hatt som motivasjon å motbevisne dette utsagnet fra legen.

Idrettslinja

I løpet av sine skoleår på Fryal og Søndre Land ungdomsskole utmerka Ådne seg som en treningsvillig og etter hvert habil fotballspiller. Etter grunnskolen søkte han seg derfor til idrettslinja med vekt på fotball på Lena videregående skole. I løpet av de 3 åra der spilte han både på juniorlaget til Gjøvik/Lyn og 4. divisjonslaget til Kolbu KK. I den perioden gikk Ådne også Birkebeinerløpet på ski, noe som var med på å vekke hans interesse for idrettsaktiviteter som pågår over lengre tid.

Etter å ha hatt god utvikling under oppholdet på Lena videregående skole, ønska Ådne gjerne å drive mer med idrett og friluftsliv. I 2017 kom han inn på idrettslinja ved Nord-Hordaland folkehøgskole. Der opplevde han interessante utfordringer gjennom allsidig trening, turer i terrenget og forskjellige ballidretter. Det var tydelig at Ådne vokste på det gode oppholdet ved folkehøgskolen. Han søkte derfor om å få enda et år ved samme skole. Det fikk han, og da blei han brukt som hjelpelærer.

Lærerutdanning

Denne erfaringen stimulerte Ådne til å satse på læreryrket. I 2019 søkte han seg inn på Høyskolen på Vestlandet i Bergen for å ta lærerutdanning. Foruten den faglige lærdommen han der har tilegna seg, kom han inn i et for han svært interessant treningsmiljø. Studentene har rimelig tilgang til treningssentre. Heile studietida trena han styrke og kondisjon på tredemølle, elipsemaskin og noe sykkel. Som ivrig fotballentusiast var Ådne aktiv spiller i Nymark IL i Bergen i 3,5 år.

Etter fotballtida bestemte Ådne seg for å satse på løping. Han liker lange gateløp best, men deltar også i baneløp. Sammen med en løperkompis forbedret de formen ved jevnlig å løpe 15 – 30 km i lag. Høsten 2021 løp de sin første Bergen maraton. I 2023 kom han inn i ei nystarta løpergruppe bestående av studenter fra forskjellig studieretninger i Bergen (BTSI) som både drev med bane- og gateløp.

«Dette blir nok ingen ny Dæhlie», sa barnelegen. Nå er Ådne Skogsbakken maratonløper med Berlin Maraton som mål i 2025.

De 3-4 siste åra har jeg lagt merke til at en ungdom fra Hov har utmerka seg i forskjellige løpsøvelser. Han har ofte vunnet eller hatt gode plasseringer i lange løp her i regionen og andre steder i landet. Det har pirret min nysgjerrighet om å vite mer om han. Jeg kjente til at han i 2024 hadde fullført lærerutdanning ved Høgskolen i Bergen. Nå er han i gang med videreutdanning i historie og arbeider samtidig som vikarlærer ved Aurdalslia skole. Da han i jula besøkte sine foreldre i Hov, fant jeg det interessant å gjennomføre et intervju med denne spreke ungdommen.



Noen meritter:

I 2023 løp Ådne først Oslo maraton som gjennomkjøring, før han gjennomførte Frankfurt maraton på tiden 2.37.22. Samme år vant han miniton på Det norske fjellmaraton. Like stolt var han for å vinne 5 km nattløp på Dokka på ny løyperekord.

I 2024 vant han den krevende Oslo-trippelen, der løperne i løpet av en dag både løper maraton og halvmaraton, før de avslutter med 10 km. Som støttespillere med mat og væske var både mor Lene, far Ragnar, bror Sindre og onkel Geir. Ådne ble ellers nr 4 i Bergen NM maraton, og vant like godt helmaratonen under Det norske fjellmaraton.

I 2025 har han som mål å prøve seg på Berlin Maraton.



Jeg ønsker Ådne lykke til med å nå framtidige mål som løper!

Mikal Myrland

Stolpejakta 2025

Styret i Rond O-lag har i år planlagt å plassere ut stolper på to kartområder:

På Trevatnkartet og Brennabakkakartet.

Antall stolper blir i alt 45, som blir jevnt fordelt på de to kartområdene. Nærmere informasjon om parkeringsplasser og stolpe-plasseringa vil bli publisert på Facebook (Søndre Lands engasjerte innbyggere) og på Rond O-lags nettside når de er utplassert.

Stolpene blir satt ut etter 17. mai, og de kan oppsøkes fra og med 25. mai.

Stolpene vil bli stående ute til og med 1. oktober.

Som tidligere år kan du/dere laste ned stolpejakt-appen og finne kartområdene hvor stolpene er utplassert ved å gå inn på www.stolpejakten.no. Rond O-lag vil også i år få trykt opp noen papirkart som legges ut på Circle K, på Randsfjord Handel, på Frivillighetssentralen og på Biblioteket i Rådhuset.

Lykke til med årets stolpejakt!

Rond O-lag



VESTVANG



Foreningen Samhold ble grunnlagt 4. mars 1945 da det ble avholdt et konstituerende møte på Nes skole for å danne en forening til reising av et forsamlingslokale for kretsen.

Lokalet skulle eies av denne foreningen som skulle hete Samhold. Det ble utarbeidet vedtekter for drift, antall medlemmer i styre, årsmøte, innsamlingskomite, byggekomite og arbeidskomite. For å kunne bli medlem i foreningen måtte du bo innenfor Nes skolekrets som går fra Nordre Land grense til Rundtom. Fluberg kommune eller Nes skole skulle ikke ha noe med lokalet eller foreningen å gjøre. Medlemsavgift ble satt til kr 2,-.

Lokalet skulle kunne leies ut til alle mulige arrangement for innenbygds og utenbygds, kultur, selskaper, dans, religiøse og politiske møter, men arrangement som kunne krenke alminnelig moral og anstendighetsfølelse skulle avvises og eventuelle urostiftere skulle bortvises.

Vedtekter, styresammensetning og regler for øvrig ble undertegnet 10. februar 1945 med Ola Viker som styreleder. Foreningens viktigste formål var å oppføre og drifte forsamlingslokalet. Tomta til lokalet ble kjøpt og arkitekt ble kontaktet.



Historisk bilde fra de første årene (ca. 1950) Ole Andergård står til venstre i bildet

Ole Andersgård fikk tilbudet av opptørring, tømmer gitt av lokale skogeiere, lån og innsamlede midler skulle finansiere bygget. Bygget skulle settes opp på dugnad blant folk i kretsen. Det ble en vanskelig start fordi bygget ikke var fullfinansiert og en tvangsauksjon ble varslet. Dette ble forhindret

av skogeiere og Skog og Land og banken omgjorde vedtaket.

Den 18. november 1951 var det åpningsfest med to forestillinger av Riksteatret. I løpet av 1970-tallet ble det lagt inn vann, ferdigstilt i kjelleren og boksamlingen fra Gudbrand Strandmo ble donert til lokalet. Dette dannet utgangspunkt for en bibliotekfilial på Vestvang tilknyttet Søndre Land folkebibliotek. Parkeringsplassen ble utvidet og bygget fikk nytt tak. En pensjonistforening tilknyttet Vestvang ble også stiftet og fikk navnet Vestsida pensjonistforening, som senere ble omdøpt til Kvitveisen seniorgruppe.



Fluberg salongskytterlag ble etablert på 1960-tallet og hadde sin aktivitet inne i storsalen, men dette ble flyttet ned i kjelleren under scena og tilbygget som kom opp ca 1990.

Gjennom 1970- og begynnelsen av 80-tallet var Vestvang stedet for store fester med kjente band. Dette var ofte gode penger for foreningen og det ble støpt kjeller som ble innredet med garderobe- og toalettanlegg på 70-tallet. Det hendte for øvrig det gikk litt hardt for seg på disse offentlige festene og lokalet ble på folkemunne kalt «Blodvang». Da det ble slutt med offentlige fester ble lokalet brukt til bingo i mange år samt mer private arrangementer. Inntekter fra bingoen var for øvrig en kjærkommen inntektskilde for flere lag og foreninger og folk strømmet til på søndagsettermiddagene. Leikarringen «Vestavind» ble dannet i 1985 av Marit Hultmann som etter hvert ble et kommunalt tilbud gjennom kulturskolen. Ungdomsklubben «Klubb Vestsida» startet i 2004 og den er høyst levende i 2025. Tilbudet er for 4. – 8. kl. og hele 64



Fra en basar på Vestvang



Vestvang pyntet til fest...

unger/ungdommer var tilstede på en klubb nå i vinter.

I de senere år er lokalet brukt til ulike konserter, Teater Innlandet har hatt forestillinger, men mest av alt er det private arrangementer så som bryllup, konfirmasjoner, barne-dåper, minnesamvær og bursdager. Siste utbedring var i 2012 da det ble helt nytt kjøkken.

I flere år var det også loppemarked som var både en inntektskilde og som hadde publikumsappell. Vestvang har i likhet med de andre vellokalene i Søndre Land utfordringer med å holde seg i økonomisk balanse med store utgifter knyttet til strøm, forsikringer og kommunale avgifter. Den årlige basaren på Vestvang er nå den viktigste inntektskilden

STRIKKE-KAFÉEN



Bildet tatt mot vest: Ved enden Anne-Randi Martinsen, mot venstre; Kathrine Harjar, Åse Boger, Anita Fredriksen, Kirsti Brotnov, Trine Lise Hindahl, Anne Branstad og Peggy Briskodden.

Strikkekafeen i «veslestua» på Vestvang er en av de faste brukerne av vellokalet i 2025. Strikkekafeen hadde sin opprinnelse i husflidslagets lokaler i Hammerstadbygget på 1990-tallet. Etter noen år var det ønskelig å flytte tilbudet til vestsida og Vestvang.

Peggy Briskoden er og har vært pådriver gjennom alle disse årene og holder fortsatt mandagsformidagene på Vestvang høyst levende. På spørsmål om hvor lenge de har holdt på er svaret: Sikkert 25 år.

Flere strikkearbeider er i gang – for det meste til eget bruk, noe for salg, men her kan man møte også uten strikkepinne og garn i veska. Hver mandag fra 10.30- 14.00 møter mange damer i forskjellig alder fra både Søndre og Nordre Land opp til dette sosiale samværet som er selve hensikten med strikkekafeen.



Foreningen Samhold som eier Vestvang tar ikke høy husleie og de finansierer sine treff med matpenger for lunsjen og åresalg. Det er bare i jula, påsken og sommerferien at de holder stengt og de tar seg også en årlig utflykt sammen. I år går turen over to dager til Lenningen.

Gjennom disse 25 årene har mange vært innom strikkekafeen på Vestvang, men helseutfordringer og transport har gjort at mange har falt fra. Men damene på Vestvang ønsker alltid nye medlemmer og er samstemte i at her er alle velkomne med eller uten håndarbeid.

Aud Sigrid Holst.

Min salme

Da jeg ble oppfordret av vår dirigent og sangervenn, Birgitte Rosenberg til å velge meg en salme som skulle være min, synes jeg at valget ble vanskelig.

Men som korsanger i Bergegarda mannskor gjennom en del titalls år måtte det bli en salme som koret har hatt på repertoaret.

For noen tiår tilbake ble jeg spurt om å synge et par mannskor-sanger i Ringsaker kirke for en sangerbror som hadde gått bort. Valget på den ene ble da Mori syng med tekst av Ragnvald Vaage og tonesatt av Peter Eiken.

Denne husker jeg vi sang i koret så langt tilbake som på 60-tallet.

Ragnvald Vaage (1889-1966) var forfatter og lyriker fra Kvinnherad. Peter Eiken (1887-1981) var komponist og dirigent fra Sunnmøre. Han var bla. Volda Mannskors første dirigent. Denne salmen skrev han nettopp dette koret. Volda mannskor ble for øvrig 100 år i 2021.

Dette er ei salme som gir oss ro i både kropp og sjel.

Jeg utfordrer min sangerbror gjennom 40 år, Kolbjørn Englien til å velge seg neste salme.

Åge Sløttet

Mori syng

Tekst: Ragnvald Vaage
Tonesatt/Arr: Peter Eiken

Kven veit kvar du vankar du son min i kveld.

So via mun tankane leite.

Men havet det møter og fjordar og fjell.

Kven veit kvar du vankar du son min i kveld.

Gud fader i Himmelen veit det.

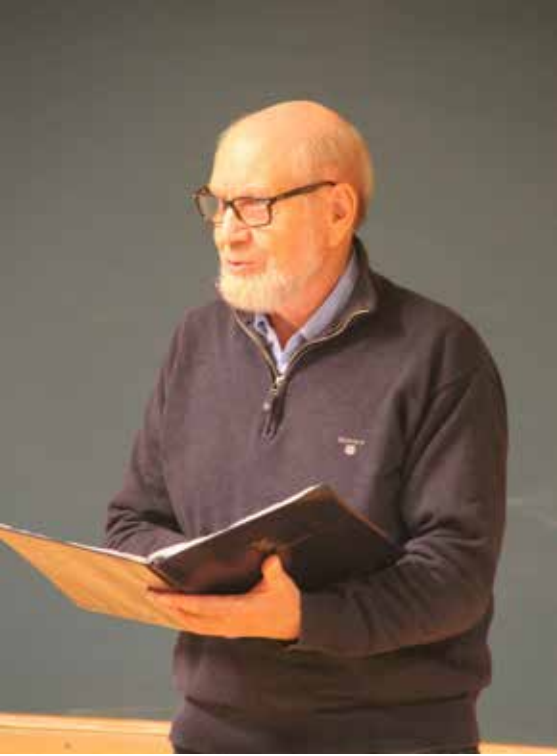
Du store du sterke, du fylgje han trutt,

og syn han dei skinande skattar.

Og leid han so heim att til mor fyrr d'er slutt.

Du milde, du mjuke, du fylgje han trutt.

So sovnar eg sæl når det nattar.



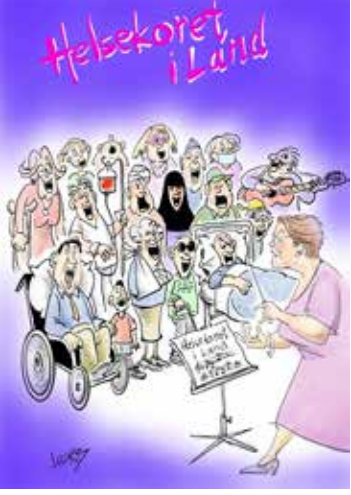
Åge Sløttet Foto: Runa Bjone.

Helsekoret

I januar startet Helsekoret i Land opp. Bjørn Robert Grimsrud, Jørn Øyhus, Ola Fagnæs og Birgitte Rosenberg møtte forventningsfullt opp i Allrom Trevatna på Hovlitunet for å se hvem som ville være med. Opp-møtet var overveldende den første gangen. Over tredve glade sangere koste seg og sang en times tid. Siden har det vært 15-20 som har dukket opp på fredagene.

Helsekoret er for unge og gamle, friske og ikke friske, blidfiser og surpomper. Det vil si for alle som er glad i å synge og som trenger å komme seg ut og treffe like-sinnede. Det er lov å komme innom og prøve, det er ikke forpliktende og det er gratis.

Hjertelig velkommen innom for å bli med eller bare se om det er noe for deg. Vi som er der storkoser oss sammen.



Beste hilsen
Birgitte
Rosenberg

Konfirmasjon i Søndre Land



Hov kirke

Lørdag 24. mai kl 11

Helena Bjørge Bergseng

Ludvik Eriksen Eid

Linea Emilsen

Tobias Kollshaugen Haugerud

Lucas Aleksander
Kristiansen-Ingvaldsen

Marta Mintsje Odnæs Lium

Mathias Bergum Lygre

Nicklas Trillerud Marigård

Adrian Madsstuen Røste

Kasper Martinsen Skaufel

Joakim Fløttum/Huziqian Xie

Hov kirke

Søndag 25. mai kl 11

Daniel Engelund-Nyland
Caspian Matheo
Torneby- Nicolaysen

Skute kirke

Søndag 25. mai kl 11

Sunniva Søfferud

Fluberg kirke

Søndag 1. juni kl 11

Andrea Brenden

Ann Katrin Fjeldheim

Aron Brenden Furuseth

Martine Sørbøen Hagenborg

Julie Snuggerud Haugom

David Magne Kjekshus Ingvaldsen,

Benedicte Rundhaug-Svenstad

Cassandra Rundhaug-Svenstad

Madeleine Rundhaug-Svenstad

Leo Alexander Johnsgaard Rønsmoen

Nicolai André Solum

Gisle Frilseth Straume

Madeleine Øyen

Enger kirke

Søndag 1. juni kl 11

Evan John August Bakken Hesla

SLEKTERS GANG

HOV OG ENGER

Døpte:

Selma Larsen
Oliver Klevengen
Johanne Hemmingsen-Hvalbye

Døde:

Lina Kari Moshagen
Åge Fjellheim
Gudveig Skjellerud Aslaksrud
Elisabeth Haug
Kari Bakken Gruer
Kirsten Marie Huser
Ragna Svartveit
Sigmund Engelund
Kjetil Sandberg
Reidar Martin Dahl
Finn Hansen
Tom Rustaden
Reidun Skjølaas
Bergljot Slette

FLUBERG OG LANDÅSBYGDA

Døpte:

Elvira Menkerud Brenden
Emma Pettersen
Anette Fjellheim Rundtom

Døde:

Ingebjørg Marie Rognhaugen
Odd Køttet

SKUTE

Døpte:

Kåre Asbjørn Jørandlid
Martin Iversen

Friluftslivets år

Den 17. januar 2025 var det duket for åpning av Friluftslivets år 2025. I år sammenfalt dagen med Kom deg ut dagen. Tema for dagen var hele Norge bærer!

I Søndre Land var arrangementet et samarbeid mellom DNT Gjøvik og omegn, Søndre Land Kommune/ ungdomsskole, BUA og Søndre Land Frivilligsentral og Randsfjord Handel.

Søndre Land Barnegospel ble spurt om å underholde under den høytidelige åpningen på Fladsrudplassen, og den utfordringen tok de på strak arm.

Målet med friluftslivets år 2025 er å rette søkelyset mot nærfriluftslivet. I vår flotte kommune er det lett å bruke skog, fjord og utsiktspunkter som motivasjon. Håpet er at flere finner glede i å putte hengekøye, sitteunderlag, litt mat og drikke i sekken og jakte på turmagien på korte og litt lengre turer. Tipset om å gå samme turen i løpet av året og oppdage endringene gjennom årstidene er fortsatt gjeldende.

DNT Gjøvik og omegn planlegger at Friluftslivets år videre i Søndre Land vil inneholde; oppstart av gratis friluftsklubb- Turboklubb, fortsette å engasjere flere ungdommer i DNT Ung og i år som ifjor arrangere Friluftsskole for barn, andre uka i sommerferien.

Lurer du på andre arrangement i regi av DNT Gjøvik og omegn; Gå inn på Aktivitetskalender - DNT



Bente Hallingstad
Styremedlem, DNT Gjøvik og omegn

Tradisjon på fat

Jønnbrød, jarnbrød, rømmebrød. kjært barn har mange navn.

Denne oppskriften har jeg fra «tante Aslaug», dvs Aslaug Bjone fra Dokka.

Hun brukte gjerne å servere slike når vi kom på besøk, og de smaker helt nydelig.

Jarnbrød:

- 3 dl seterrømme (en hel boks)
- 1,5 dl kaldt vann
- 150 g mel
- ½ ts kardemomme
- (1 ss sukker om du vil).

Alt røres sammen, men så lite som mulig. Stekes jevnt gylne i krumkakejern.

Lagres kaldt i boks, med et lite press oppå, f.eks en liten trefjøl. Rett før servering smøres de med mykt smør, strøs med sukker, legges sammen og deles i to. Det siste krever en kvass kniv og en stø hånd, dette er skjøre saker!

Tekst og foto: Runa Bjone.



Is-orgelet i Halmrastskaret



Har du sett Is-orgelet i Halmrastskaret med sine «dråpetoner» så rene og klare
Om du tankefullt lytter når du går forbi
kan du høre iskrystallenes symfoni!

Hvor vokalpartiets sang forsterkes
av hammer og meiselklang
Lyder av bass og tenor
«Valdresbanens» mannskor
Som i en svunnen tid,
la sjel og krefter i
å bekjempe motstand
og føre banen videre og forbi

Sjå fjorden åpne seg under
og gi reisende gledesstunder
Stunder de sjelden kunne
unne seg
arbeidsnevene som skapte
«the railway»

En skitur langs skinner
som kaller på respekt og minner.

Bjørn Erik Edvardsen

Mitt motto for Vintervaldresbanen:
Velkommen til vintergata!
Ingen er «persona non grata»
på vår egen «Via ferrata!»

BETRAKTNINGER FRA BUTRÅPPA



av Hans Ludvig
Fredheim



Det var du som hørte at fuggær'n sang

Den vesle visa om vår og lengsel,
og slik ei vise blir aldri lang.
Ho synger stille åt den som lyer
og helst om mårån da fuggær'n sang.

Du flyg og kavar og strir og balar
og glømmer stønner og jentefang,
og itte ser du og knapt nukk mærker
du den som næmte at fuggær'n sang.

Når høsten kommer med nye toner
og mange sanger føruta klang,
da er det ennå en sang som varar:
Du som visste at fuggær'n sang.

Så streifer tanken en tidlig mårå
om våren slik som 'n var en gang.
Ei uro skjælver i gammelskrøtten
om den som hørte at fuggær'n sang.

Bergegarda Mannskor – 100 år

fotos: Taras Bezpolyi



En novemberkveld i 1925 satt to ungdommer sammen i Nereng Landhandleri og diskuterte muligheten for å få i gang enten et korps eller et mannskor i bygda. Sida det tidligere hadde eksistert et kor der, endte de opp med å kontakte Martinus Hagen om å være dirigent for et mannskor, dersom mange nok menn var interesserte. Den 25. november samme året blei det tillyst møte i skolehuset. Det møtte 18 menn, og Bergegarda Mannskor blei stifta.

I begynnelsen besto koret av sangere bosatt i Bergegarda, og det var populært blant ungdommene i 1950 og -60 åra. De fleste som starta var nybegynnere; det blei derfor innøvd enkle sanger til å begynne med. Koret blei etter hvert en institusjon i bygda, og heilt frå starten av arrangerte det i tillegg til sangkvelder andre aktiviteter. Om vintrene var det for eksempel langrenn på idealtid med innlagte poster for spørrekonkurranse. Slike blei også arrangert på Lokalet, og då bilen blei vanlig blant folk, arrangerte koret rebusløp. Utover i 1970-åra kom det til medlemmer frå nabobygdene Lausgarda, Vestsida, Fluberg og Hov, og i de seinere åra også fleire frå Dokka.

I dag har koret 17 aktive sangere frå Søndre og Nordre Land.

På 1980-tallet begynte koret å framføre revyer. Dette har det fortsatt med hvert 3. år opp til dags dato. Disse har koret framført med oppsett i Bergegarda, på Vestsida, på Hov og på Dokka. Revyene har ofte fått positiv respons blant publikum og har vært en suksess for koret både kunstnerisk og økonomisk.

Først og fremst er det egne sang- og konsertarrangement eller deltakelse i slike koret har som aktivitet. I 1950 og -60-åra dro koret på turer i daværende Oppland fylke.



På 1990-tallet deltok koret i flere landsfestivaler, bl.a. i Bergen, Skien, Kristiansand og Molde. Det har også foretatt utenlandsreiser med konserter i Wien og Salzburg i Østerrike, Toscana i Italia, Dublin og Galway i Irland, Växjö og Loviisa i Finland.

Gjennom de snart 100 år koret har eksistert, har det hatt 8 dirigenter. Disse har vært: Martinus Hagen (1925-1955), Oddvar Brandsveen (1955-1985), Håkon Solum (1985-1986), Jan Tore Dreier (1986-1991), Emanuel Manolov (1991-2000), Birgitte Rosenberg (2000-2008), Emanuel Manolov (2008), Jan Reidem (2009-2012), Birgitte Rosenberg (2012-2018), Hildegund Coucheron (2018-2021), Jan Reidem (2021-2023), Birgitte Rosenberg (2023---). I perioder har koret hatt hjelpedirigentene Håkon Solum og Erik Åberg.

I anledning forberedelsene til jubileumsmarkeringa har jeg hatt en samtale med Birgitte, som nå er inne i sin tredje periode som dirigent for koret:

”Du har uttalt at Bergegarda Mannskor er ditt kor, og hvorfor har du stadig kommet tilbake til det?”

Ho svarer: ”Dette var det første koret jeg dirigerte fast over en periode etter at jeg hadde tatt musikkutdanning. Jeg liker mannskorsang, og koret har en nydelig klang med overtoner. Det er interessant å jobbe med kor som ikke er helt klar over sitt eget potensiale; derved kan jeg påvirke ”gutta” til å lage den musikken jeg ønsker å få fram. Det er godt humør i gjengen! Jeg gleder meg virkelig til å gå til øvinger, og at vi da greier å lage god musikk i lag. Bergegarda Mannskor er koret i mitt hjerte!”

Som markering av 100-årsjubileet har koret lagt opp til følgende arrangement:

Revyer framføres slik: 24. april - Bergegarda, 25. april - Hov og 26. april - Dokka.

Lørdag 14. juni arrangerer koret sommersangerstevne her på Hov. Då kommer det ca 500 sangere til bygda. Det vil innebære mykje god korsang i Hov kirke og andre steder i kommunen.

Jubileumsmarkering med konsert blir det Hov kirke den 29. november.

Lykke til med markeringa!



Mikal Myrland

Tidens ånd og ånden i tiden

Vårt forbrukersamfunn preges av akselerasjon, effektivitet og produktivitet. Dette høyhastighetssamfunnet fører med seg stadig mer psykiske helseproblemer.

Den tyske samfunnsforskeren Hartmut Rosa beskriver i boken «Akselerasjon og resonans», en sosiologisk modell hvor akselerasjon er det mest grunnleggende kjennetegn ved vårt senmoderne samfunn. Han argumenterer for at «alt går stadig raskere», og at dette er en konsekvens av stadig kortere frister og økte krav om produktivitet, effektivitet og tempo. Formålet med denne akselerasjonen er å være konkurransedyktig, mens resultatet blir fremmedgjøring og utenforskap.

Dette viser seg gjennom:

Teknisk akselerasjon: Økt hastighet innen produksjon, organisasjon og transport. Mottoet er: Tid er penger. **Sosial akselerasjon:** Endringer skjer i et stadig raskere tempo, hvor ting blir fort umoderne og utdatert. Stemningen skifter, «nået krymper», mens utryggheten og stresset øker. Vi forlater noe hele tiden og er alltid på veg fra noe og til noe. Men er vi egentlig tilstede der vi til enhver tid befinner oss, på vår reise gjennom livet?

Individuell akselerasjon: Opplevelsen av stadig å ha dårlig tid, til tross for bruk av tidsbesparende hjelpemidler. Dette er et resultat av ønsket om å rekke stadig mer ved å utnytte tiden mer effektivt, for å få plass til flere aktiviteter per tidsenhet – noe som resulterer i raskere endringer og ustabilitet.

Hvorfor akselererer alt?

Hovedårsaken er ønsket om å ekspandere og rekke over mest mulig på kortest mulig tid for å få gjort enda mere, samt å kunne produsere raskest mulig og øke produktiviteten. Vi søker også kontroll, men resultatet blir paradoksalt nok ofte enda mer usikkerhet og maktesløshet. Konsekvensen er klimakrise, uforutsigbarhet og utbrenthet. Vi lever på lånt tid, og opplever samtidig at vi ikke henger med i det økte tempoet.

Vi utfører flere handlinger raskere, med kortere pauser og flere oppgaver samtidig. Selv om mindre tid brukes på hver oppgave, betyr det ikke nødvendigvis mer fritid, ifølge Rosa. I stedet fylles tiden opp med enda flere oppgaver, både fordi vi har muligheten til det og fordi vi må og ønsker det for å holde tritt med samfunnsutviklingen. Dette skaper en ond sirkel der vi er med på å opprettholde en samfunnsstruktur og et forbrukermønster som legger press på oss, hvor vi betaler prisen i form av stress og tidsklemme.

Resultatet er fremmedgjøring. Vi blir distansert fra vårt indre selv, hverandre og en verden som byr på stress og utenforskap. Hva er det da som skjer: Verden rundt blir kald og stum – den taler ikke lenger til oss. Ingen berøring finner sted og vi mister dype relasjoner og meningsfulle opplevelser.

Tankefors



Emile Claus (belgisk maler 1849-1924. «Tre i solskinn» 1900

Rosa beskriver vårt vestlige forbrukersamfunn som en «nedadgående rulletrapp». Der du må være i stadig bevegelse for å ha oppdrift eller bare klare å holde deg på stedet hvil. Og skal du fremover, må du løpe dobbelt så fort.

I Norge har vi en befolkning med flest sykmeldte og flest uføre i verden. Vi lever i et høyhastighetssamfunn hvor mange sliter med å holde tritt, og dette skaper mer psykisk uhelse.

Det finnes håp. Rosa mener at resonans med verden gjennom positive opplevelser, som samtale, kunst, natur og gode opplevelser, kan begrense skyggesidene der akselerasjon er årsaken og fremmedgjøring diagnosen. Men er dette tilstrekkelig, eller har vi mistet noe på veien til vårt moderne forbrukersamfunn?

For å låne noen ord av sosialantropologen Thomas Hylland Eriksen fra boken Det umistelige: «Homo sapiens har sprenget akkorden: Vi har overoppfylt Bibelens bud om å fylle verden og brukt planetens overdådige gaver hensynsløst for å tilfredsstille våre egne kortsiktige formål».

Er det slik det går når man gifter seg med tidsånden, hvor mennesket gjør seg selv til herre over liv og død, og lar samtidens normer og verdier trumfe sannhetens Ånd som rettesnor for våre liv?



Bjørn S. Hesla, psykolog
bjorn.s.hesla@outlook.com

Leserne inviteres til å sende synspunkter

Barnas sider



Hei alle sammen.

Siden sist har vi lagt bak oss adventstiden og julefeiringen. Det kjennes egentlig ut som det er veldig lenge siden. Nå har vi tatt fatt på en annen spennende tid i kirka vår- nemlig «fastetiden». Dette er en tid for å tenke over hva vi gjør, og hvordan vi kan være gode mot hverandre.

I fastetiden kan vi prøve å gi opp noe vi liker, som for eksempel godteri eller TV, men vi kan også tenke på hva vi kan gi til andre. Kanskje vi kan hjelpe vennene våre, være snille mot hverandre, eller dele leken vår. Små handlinger som kan gjøre en forskjell for andre.

La oss også huske på alt det fine vi har, og hvordan vi kan spre glede rundt oss. Det kan være å si noe hyggelig til noen, eller hjelpe til med gjøremål hjemme. Det er jeg sikker på de hjemme ville satt stor pris på. Dere blir bedre kjent med hva fastetiden er i teksten «Lukas og fastetiden.»

Vennlig hilsen
Bjørn Robert- Trosopplærer.

DET SKJER I KJERKA

TÅRNAGENTER i Hov kirke
Lørdag 26/4 kl.12-17

KRØLLESAMLING i Fluberg kirke
Lørdag 3/5 kl.12-14

BARNAS FEST i Enger kirke
Tirsdag 3/6 kl.16.30-19.00

FRILUFTSDAG MED SPEIDERAKTIVITER
på Granum gård
Søndag 22/6 kl.12



15 SPØRSMÅL

1. Hva feirer vi første påskedag?
2. Hva kalles søndagen før påske?
3. Hvor mange dager varer fastetiden?
4. Hva skjedde på langfredag?
5. Hvor gammel blir Enger kirke i år?
6. Hvilket dyr er kjent for å ha veldig lang hals?
7. Hva heter den største innsjøen i Søndre Land?
8. Hvilke tre dyr er ofte med i påskepynten?
9. Hvem vant Melodi Grand Prix i år?
10. Hvilken av kirkene i Søndre Land er eldst?
11. Hvilket fylke ligger Søndre Land i?
12. Hva heter prinsessene i filmen «Frost»?
13. Hvem vant 6 gullmedaljer i VM i Trondheim i år?
14. Hvilket engelsk fotballag spiller Martin Ødegård for?
15. Hvilket dyr kalles ofte skogens konge?

FINN 5 FEIL



Lukas og fastetiden

Lukas satt på kjøkkenet og dinglet med beina. Han så på sjokoladeplaten som lå på toppen av skapet. Det var fastetid, og han hadde bestemt seg for å ikke spise godteri før til påske. Akkurat nå angret han seg, for det hadde vært så godt med en sjokoladebit.



«Mamma, kan jeg ikke bytte til å faste fra brokkoli i stedet?» sukket Lukas. Mamma lo. «Fastetiden handler om mer enn å bare la være å spise noe du liker godt. Det handler om å forberede seg til påske, og tenke på hva Jesus gjorde for oss. Kanskje du kan hjelpe noen, eller gjøre noe godt for noen?»

Lukas grublet. Han husket historien bestemor hadde fortalt om at fastetiden er de 40 dagene før påske, akkurat som de 40 dagene Jesus vandret i ørkenen. Hun sa det er en tid man kan tenke over sine handlinger, være snill mot andre, og forberede seg til den store feiringen av Jesus' oppstandelse på første påskedag." Men hva kunne han finne på for å hjelpe noen?

I dagene som kom hjalp Lukas pappa å rydde kjelleren og bar inn ved til bestemor. Han husket å smile og si hei til de han møtte, selv om han ikke kjente dem så godt. Den gamle mannen nederst i gata som alltid så sur ut lyste opp, og smilte tilbake. Alle disse små tingene som Lukas gjorde i fastetiden, gjorde at han kjente på glede og takknemlighet. Han tenkte av og til på sjokoladen på skapet også, og han gledet seg veldig til at han kunne kose seg med den.



Da påsken kom, og det endelig var lov å spise godteri igjen, smakte den bedre enn noen gang. Men den beste følelsen var å vite at han hadde brukt fastetiden til noe mer enn bare å savne søtsaker – han hadde gjort noe fint for andre! For fastetiden handler ikke bare om å gi opp noe, men om å gjøre noe godt, forberede seg til påske og kjenne på gleden når lyset bryter frem på påskemorgen!

Gunn-Merete B. Rustøe

SUDOKU

Klarer du å løse sudokuen?

Alle rekkene loddrett og vannrett skal fylles ut slik at summen blir alltid blir 10.

Du kan ikke ha det samme tallet mer enn en gang i rekka.

	2	4	
1			3
4			2
	1	3	

Tornekransen

Da Jesus ble tatt til fange, gjorde soldatene narr av han og plaget han. Fordi han ble kalt jødernes konge, laget de en tornekrone som han måtte ha på seg. Vi har gjemt tornekroner rundt omkring i bladet. Hvor mange finner du?



Kommende draktutstilling på Lands museum



Vi ønsker oss hjelp fra publikum, smiler Natasha og Sally fra Land museum

Vi vil vise mangfoldet av drakter og bunader som fantes i Land-bygdene fra gammelt av, samt historien bak. Er det noen som sitter på spennende materiale?

Natasha Bjørnset Reksten og Sally Græsdahl på Lands Museum vil gjerne ha hjelp fra publikum. De er nemlig i full gang med forberedelser til sommerens store draktutstilling.

- Det finnes mange lokale varianter av bunader og drakter, forteller Natasha. Vi har blant annet Vestopplandbunaden, Torpedrakta, Mannsdrakta fra Land og Landingsdrakta. Også ei drakt som Bondekvinnelaget har laget, samt en fra Småbrukerkvinnelaget i Fluberg og Bergegarda. Den ble laget i 1939 til et stevne og ligner på Torpedrakta, men har andre farger.

- På museet har vi arkivet etter Fylkeslaget i Uppland, en underavdeling av Noregs Ungdomslag, forteller de. Fylkeslaget besto igjen av en masse små lokallag, de hadde hvert sitt i Lausgarda, Bergegarda osv. Et for hver bygd. Lagene ble stiftet for å ta vare på gamle tradisjoner og kunnskap som da var på veg til å forsvinne. Som treskjæring, folkeviseleik og husflid, deriblant også bunader. Norge ble jo selvstendig i 1905, og da kom nasjonalromantikken tilbake for fullt. Blant annet ville Hulda Garborg, som var en ledende skikkelse innen folkeviseleik, ha norske drakter som både var praktiske og gode å danse i. Og de skulle være i rene stoffer, som ull og lin. Den vakre Hardangerbunaden ble et ideal for mange, og man sydde forenklede versjoner av denne. Disse ble gjerne kalt for Nasjonalen.

I Fylkeslaget mente man det ble feil at vi skulle måtte låne nasjonaldrakt fra andre steder i landet. Det burde være en lokal bunad. Dermed ble det i 1924 satt ned en komite bestående av fire kvinner og to menn, fra Torpa, Gjøvik, Toten, Hadeland og Land. Marie Øksne fra Hov var leder. Deres arbeid resulterte i Landingsdrakta av 1927. Inspirasjon til broderiene

kom fra noen kvite kast (sjal) i en teknikk kalt tambure-ring. I samlinga på Hadeland Folkemuseum er det flere slike.

Etter hvert var det flere som ikke var helt tilfreds med denne versjonen, så ti år senere ble det satt ned en ny komite, og dermed kom Vestopplandbunaden av 1939. Ei sledepute fra Brandbu, merket 1762, ble brukt som utgangspunkt for broderiene her.

- Nå er neppe selve sledeputa neppe så gammel, bemerker Natasha, antakelig har de laget trekket til puta av tekstiler som allerede var utslitt. Gjenbruk var utstrakt, man tok det man hadde!

Bondekvinnene i Land tok opp bunadsaken igjen på 70-tallet, og museet laget en folkedraktkomité i 1979. Resultatet ble at landingsdrakta fikk et forbedret snitt i 1980, og Husfliden på Gjøvik fikk rettighetene til å sy drakta.

- Bunader har kommet inn på Unescos verdensarvliste som «en levende kulturarv», sier Sally. Det finnes en vrimmel av drakter i landet. Med utstillinga ønsker vi å bevisstgjøre, uten på noen måte å være «bunad-politi». Det har vært en endring fra tanken om en ensartet nasjonaldrakt til nå i dag, da vi gjerne tilfører noe personlig. Nå kan jo for eksempel en gammel, brodert duk gjøres om til en drakt! Bare se på «Fæbrik», hvordan de syr drakter i alle slags farger og mønstre, men likevel beholder mye av den tradisjonelle stilen til bunaden.

- Vi har lett og lest (og innimellom gått oss bort!) i gamle arkiver her på museet. Men nå lurar vi altså på: Er det noen som har drakter eller bunader hengende, som kanskje er gamle eller har et litt annet mønster som vi kan få se? Finnes det sjal eller kast med gammelt broderi, spør Natasha. Ligger det notater eller papirer etter de som var med i de tidligere komitéene noe sted? Kontakt oss gjerne!



Detalj av broderi fra Landingsdrakta....

Ei sledepute fra Brandbu var inspirasjon for bunadsømmen på Landingsdrakta.

Tekst: Runa Bjone.



Utstillingsdokker fra Edith Vesterås sin samling, begge har landingsdrakter av 1927

Prøv deg på bunadsbroderi

Vi kommer til å holde temakvelder i forbindelse med utstillinga, sier Sally. Et par av dem vil være om broderiteknikker. I Landingsdrakta brukes fire forskjellige typer sting; franske knuter, kontursting, plattsøm og kjedesting.

Her kan folk få prøve seg på å sy i disse teknikkene. Selv fikk jeg en aha-opplevelse da ei eldre dame viste meg hvordan jeg bare kunne holde nåla litt annerledes. Plutselig la stingene seg så glatt og fint!



Bunadsølv er en viktig del av drakta

Til landingsdrakta for kvinner hører to søljer og ei spenne. En sekskantet sølje i halsen, en større, rund på brystet, og ei firkantet spenne i beltet. I tillegg kommer mansjettknapper. Knappene som blir brukt i bukse og jakke på mannsdrakta er kopi av knapper fra skinnbuksa i Anders Røstes samlinger fra slutten av 1700-tallet. Man kan velge mellom sølv og messing.

Påsketoner i Hov kirke

✝ Onsdag 9. april kl.19

Medvirkende:
Trevatn Musikkforening
Vokalgruppen Mist
Søndre Land kirkekor
Solister: Oddvar Hansen,
Anja Døssland Holstad,
Lisbeth Snuggerud, Torunn Slette,
Even Frilseth Straume.
Organist: Arnfinn Hasle

Kaffe og kringler

Gratis entré - kollekt
Velkommen!

Kom og bli med i sangen!

Arr: Søndre Land kirkekor i samarbeid med kirken,



Temakveld i Hov kirke Mandag 5. mai kl 19



John Wayne Kaufman: «Kirkemøtet i Nikea 325 – Teologi og politikk»

For 1700 år siden, på kirkemøtet i Nikea i 325, ble førsteutkastet til Den nikenske trosbekjennelse lagt frem og godkjent. Foranledningen var en teologisk strid om en helt sentral kristen læresetning: Er Jesus guddommelig på samme måte som Gud Fader er guddommelig?

Dette var det første kirkemøtet hvor en romersk keiser var tilstede, og keiserens makt spilte en viktig rolle i debattene og resultatene. Teologi og politikk var fullstendig innvevd i hverandre.

Omtrent alle verdens kirker fastholder fortsatt resultatet av dette kirkemøtet, både bekjennelsen og treenighetslæren, til tross for uenigheter på en rekke andre punkter. Relasjonen mellom lære, makt og bekjennelse var sentral da den kristne teologien ble til, og er høyaktuell også i dag. John Kaufman er førsteamanuensis/professor ved Høgskolen MF.

Svea Keramikk

Kalenderen viser 1. Mars. Det våres raskt i år og veien ned til Svea Gaard i Enger er nesten isfri. Vi er en trio damer som har booket oss inn for en sosial ettermiddag og kveld hos Nina, som er driver og keramiker på Svea Gaard. Dette blir en annerledes «jentekveld» med kurs i keramikk og kreativ tenking.



Vi blir varmt ønsket velkommen inn på stabburet, der alt foregår. Her har Nina laget seg et eget keramikkverksted og bygget det litt ut også det siste året. Her lages det flotte håndlagende keramikk produkter i nordisk design. Med en gang du trår over dørstokken merker du den gode avslappende atmosfæren. Fyr i ovnen, levende lys og med flott utsikt utover Randsfjorden som kulisse.....en inspirasjon i seg selv til kreativitet.

Før Nina startet virksomhet her, har hun drevet eget keramikk verksted i Oslo fra 1996-2003. I 2003 flyttet hun verkstedet til Steinerskolen i Oslo, men i 2021 var det klart med nytt og eget verksted i stabburet på Svea Gaard. Nina gikk i lære hos Hanna von Der Lippe fra 1994-1996, den gang det var keramikk verksted i Lokstallen. Deretter leide hennes foreldre verksted i Akersgata 22 i Oslo. Med egen gård og flere hus kan hun nå tilby både kurs og overnatting på Svea.

Overnattingen skjer i nabohuset som har blitt kaldt Skredderhuset, et sjarmerende hvitt landsbyhus bygget i 1850. Tidligere var det stor skreddervirksomhet der. I storhetstiden var det syv skreddere med skredder-svenner som designet de flotteste klær, selv til datidens konge. Her kan du kombinere overnatting med kurs, et familievennlig sted der du kan ha med kjæledyr.

Denne kvelden ble magisk hyggelig og kreativ. Koselig småprat og Nina veiledet oss i forskjellige modelleringsteknikker. Vi fikk bryne oss på å bygge opp fra bunnen noe som skulle bli enten en skål, vase, fat eller noe annet. Keramikken må bearbeides og jobbes godt med i oppbyggingen, noe vi fikk raskt erfare da plutselig noe kollapset, siden vi jobbet litt for raskt, da er det som ellers i livet, noen ganger går det galt og man må starte på nytt. Vi er spente på resultatet som vil vise seg etter brenning av våre produkter.

Keramikk kurset ga oss en hyggelig kveld med mye latter og kreativ tenking og utfoldelse, kan varmt anbefale å ta en tur. Nina har også utstilling og salg av flotte produkter i stabburet. Vi takker Nina så mye for en hyggelig kveld og vi kommer garantert tilbake, for vi gleder oss til å prøve dreieskiva og mulig en ny oppdatering vil komme i menighetsbladet.

Du kan kontakte Nina M Haraldsen for et hyggelig galleribesøk eller avtale kurs.
Tlf 99502837 www.sveagaard.no
Britt Elin Røvik



Avskjedsgudstjeneste i Hov kirke for Øystein Wang

Øystein har sagt opp sin stilling som sogneprest i Søndre Land etter vel 30 års tjeneste her. Han fyller 68 år i august og fratrer stillingen 1. september, men avvikler ferie og fridager fram mot den datoen. Gerd Myklebust Wang avslutter også i sin stilling som kantor fra samme dato.

Menighetsrådet har derfor lagt opp til en avskjedsgudstjeneste i Hov kirke søndag 15. juni kl 11. Det legges opp til en festgudstjeneste med mye sang og musikk, med etterfølgende kirkekaffe og hilsener på frivilligsentralen. (Leikny-salen)



Fluberg menighet takker av Øystein og Gerd og inviterer til: Festkonsert med Tormod Moviken Band

Opplev en musikalsk tidsreise med egenkomponert musikk og historier fra Tormods yrkesliv som prest og familiemann.

Alle er invitert
Lørdag 26. april kl. 19 inviterer Fluberg menighet til gratis festkonsert med tidligere sokneprest (Krødsherad) Tormod Moviken og hans band. Med over 30 år som soloartist og 4 album i bagasjen, leverer Tormod Moviken Band musikk med sjel, trøkk og profesjonalitet. Bandet kombinerer tidløse melodier med en atmosfærisk sound som henter inspirasjon fra legender som Pink Floyd og The Rolling Stones, men med sitt helt unike særpreg. Enten du liker drivende gitarer, sjelfulle tekster eller stemningsfulle lydlandskap, vil Tormod Moviken Band ta deg med på en musikalsk tidsreise du sent vil glemme. Det hele er akkompagnert av Tormods historier fra et langt yrkesliv som prest i Den norske kirke, der han har møtt mennesker i både glede og sorg.

Avskjedsgave
Som mange vet, vil Øystein og Gerd Wang gå av med pensjon dette året. Øystein og Tormod kjenner hverandre fra Bakkehaugen kirke i Oslo, der de begge har jobbet som kirketjenere og spilt i kor-sammenhenger med Øysteins bror Torfinn. Konserten er en gave fra Fluberg kirke til Øystein og Gerd for deres engasjement for kirken og bygda. Kanskje får vi høre Øystein svinge seg med på en av sangene sammen med Tormod og hans band? Og kanskje vil også Pastor Wang som pensjonist gå «all in» for en musikkariere?

Et band i utvikling
Gjennom flere tiår med forskjellige besteninger er det først nå i de senere årene bandet har jobbet frem et profesjonelt uttrykk der Tormods særegne musikkstil virkelig får skinne. Musikken er blitt mer konkretisert, arrangementene gjort om og sangene ikledd en ny drakt som gir honnør til et musikalsk livsverk. Den pensjonerte soknepresten og hans



band er fortsatt like vitale, like sultne og bedre enn noensinne. Vel møtt til en uforglemmelig kveld, fylt med god musikk og historier fra Tormods levde liv. Har du ikke hørt Tormods musikk ennå kan du høre hele diskografien på Spotify.

Giverglede
Tormod Moviken Band ønsker denne kvelden å hjelpe Fluberg menighet i deres arbeid med å få inn midler til å kunne skape flere arrangement i kirken. De ønsker ikke honorar, men oppfordrer de som kan til å gi et bidrag til menigheten. Bernt Åge Fleischer Nyborg fra Himmelsk Lyd AS stiller også kostnadsfritt opp for å gi publikum en suveren lydopplevelse, hjelpe menigheten og takke Øystein og Gerd for godt samarbeid.

Besetning:
Tormod Moviken – vokal, Mattis Wakeham – gitar, Jon Ove Andersen – gitar, Eirik Kolsrud – bass, Håkon Skagen – tenor saksofon/bratsj og Mattis Moviken – Trommer, musikalsk leder.
Vivian Fleischer Nyborg og Mattis Moviken

LANDAASEN



Det er ikke mulig å tidfeste når gården eller godset Landaasen ble ryddet. Landaasen, eller bare Aass - også benevnt som Hillestad, lå ensomt inne på åsen mellom Randsfjorden og Mjøsa, nå i Søndre Land kommune, tidligere Fluberg kommune. I dag ligger stedet sentralt i bygdesamfunnet Landåsbygda. Funn av ei flintøks på stedet tidfester bosetting eller virksomhet tilbake i steinalderen.

Etter Svartedauen kom stedet over i biskopens eie, eller mer riktig i Kongens eie og vi vet at biskopen mer forvaltet driften på Landaasen fram til begynnelsen av 1500 tallet. Det er dokumentert at rundt år 1500 ble biskop Carl Jenson Jamte «plassert» på Landaasen etter å ha hatt omgang med en «nøglepike» som han etter hvert skulle ha fått 7 barn med. Senere gikk stedet over på private hender.

Da biskop Jens Nilsson var på visitas i Land i 1594 kom han til Landaasen, eller Hillestad, på sin reise tilbake til Hamar og det framgår av hans reiseskildringer at følget kom fram til «en øde gaard, kallis Aass, Jørgen Krockous gods.. Gården lå 6-7 pileskudd fra enden av vannet». 1 pilskudd er ca. 227,5 meter. (Jørgen Krockous, som bodde på Tjærne i Ringsaker, var en av Norges rikeste menn. Han eide 17 gårder blant annet på Toten).

Etter dette var gården eller godset gjennom flere eierskifter og flere slekter.

I 1791 kjøper Jess Anker (Ancher) (1753-98), grosserer i Christiania, og i 1778 opptatt i den danske adelstand, Landaasen gjennom stråmannen Peder Skonord. Det står i dokumentene at da Anker kjøpte Landaasen var både husene, gjerder og jord – «alt nesten ganske i bunn og grunn ruinert». Jess Anker døde i 1798 og eiendommen selges til

Johan Jørgen Krohn. Skogen selges til Peder Anker (bror til avdøde Jess). Senere overtas skogeiendommen av hans svigersønn grev Hermann Wedel Jalsberg og Landaasen skog blir en del av Grevskogene på Østlandet.

Under folketellingen i 1802 framgår det at er Peder Erikson Skonord, stråmannen til Jess Anker, som eier Landaasen. Han er den første som tar i bruk navnet Landaasen. Peder Landaasen var stefar til Peder Bjørnson – far til Bjørnstjerne Bjørnson – etter at han som enkemann giftet seg med Peder Bjørnsons mor som var blitt enke på storgården Ske i Hov i Land. Folketellingen viser at det bare var hovedbolet Landaasen og 11 husmannsbruk med familier, tilsammen 64 personer, som holdt til under gnr 25 i Søndre Land som utgjorde over 41 000 dekar.

Gården gikk nå i arv i Landaasenslekten og det var Cæsar Landaasen, bror av eieren Bernt Olaus Landaasen som i 1912 startet å bygge hotell på Landaasen. Hotellet sto ferdig i 1914 og Cæsar overtok gården og hotellet fra sin bror i 1916. Men denne særpregne hotellverten måtte gi opp og hotellet og gården (minus skogen) ble solgt. Det var forskjellige eiere i korte perioder før direktør Josef Klem og kona Alice overtok i 1925 og etablerte *Landåsen gård og turisthotell*. Josef og Alice Klem og deres datter Maud drev hotellet og gården til foreldrene døde.

Direktør Tor Bang Hansen tok over driften, men gikk konkurs i 1934. Da kom Arnt Njargel i ledersolen, først som driver for konkursboet, men etter hvert som eier. Maud Klem kom tilbake til Landaasen først som tilsatt, men etter hvert ble hun gift med Arnt Njargel. Arnt Njargel ble arrestert av tyskerne og ført til Møllergata 19 i Oslo- 20.sep



1941, så til Grini: 3.okt.1941, løslates 10.juni 1942. Han rømte til Sverige og kom tilbake i 1945. I denne perioden hadde tyskerne brukt Landaasen blant annet til politiskole.

Arnt Njargel kom tilbake til et nedslitt Landaasen. Han og Maud renoverte og fortsatte driften av stedet og de to drev Landaasen som et mønsterbruk fram til Arnt død i 1985. Fra 1953 gikk driften mer over fra hotellvirksomhet til et rekreasjonssenter. Dette utviklet seg etter hvert til den virksomheten vi kjenner i dag.

I 1988 deles Landaasen ytterligere opp i det rehabiliteringssenteret overdras til Odd Henriksen med flere. Fra 1999 er Dag Henriksen, sønn av Odd, eneier av Landaasen. Han investerer millioner i blant annet et tilbygg, renoverte slitte rom og innredet stabburet til møterom og leiligheter. Gården overtas av Levor Njargel, (Arnt og Maud's sønn) Han selger den videre og siste eier er Egil Lomsdalen.

I 2017 selger Dag Henriksen Landaasen til konsernet UNICARE, en av Norges største aktører innenfor rehabilitering, som har avtale med Helse Sør-Øst og Helse Midt. Unicare Landaasen er i dag største private bedrift i Søndre Land med om lag 56 årsverk.

Kilder: Erland Jensen og Jan Kolbjørnshus

Elsa Karin Brenden

MENIGHETSMØTE I FLUBERG SOKN.



FLUBERG KIRKE

Søndag 6.april 2025

Møtet starter etter gudstjenesten kl.11 og den påfølgende kirkekaffen.

Saksliste til møtet:

Årsmelding 2024.

Gudstjenesteforordningen.

Minnelund Fluberg og Landåsbygda kirkegård.

Vel møtt! Fluberg menighetsråd

FLUBERG MENIGHET har laget egen Facebookside. Her finner du informasjon om alt som skjer i vår menighet og to vakre kirkebygg Fluberg og Landåsbygda.

Aktiviteter blir også lagt ut på Kirken i Søndre Land.

Fasit Barnesider s. 20, 21.

- | | FASIT |
|----|----------------------------|
| 1 | Jesu stod opp fra de døde. |
| 2 | Palmesøndag. |
| 3 | 40 |
| 4 | Jesus døde på korset. |
| 5 | 150 år |
| 6 | Sjiraff. |
| 7 | Randsfjorden. |
| 8 | Kylling, lam og hare. |
| 9 | Kyle Alessandro. |
| 10 | Fluberg kirke (1703). |
| 11 | Innlandet. |
| 12 | Elsa og Anna. |
| 13 | Johannes Høsflot Klæbo. |
| 14 | Arsenal. |
| 15 | Elg. |

3	2	4	1
1	4	2	3
4	3	1	2
2	1	3	4

Brudeloft og kirke vegg i vegg



Med en interesse langt over middels når det kommer til bryllup er det ikke bare kjoler og pynt Kari Anne kan levere. På sitt eget fjellhotell kan både brudepar og andre leie seg inn til en fornuftig pris. Kjoler, pynt, mat, kaker og perfekt dekkede bord, er det noe Kari Anne ikke leverer? Hun er kjapp på å svare at hun ikke vier, det får noen andre ta seg av. Når det kommer til vielser innrømmer hun at hun er litt «gammeldags» og synes det bør være en prest som vier, så da var det kanskje et godt valg å etablere seg vegg i vegg med kirken, og presten.



1. november 2024 åpnet Kari Anne Ringstad Sukkestad (54) dørene til Brudeloftet. Her tilbyr hun de vakreste brudekjoler, fest- og ballkjoler, smykker og egendesignede dåpskjoler. I tillegg til klær kan Kari Anne også tilbyr brudeparet et helt hotell med «all inclusive» på den store dagen.

Kari Anne er en aktiv dame med mange jern i ilden som alltid har to til tre prosjekter gående på samme tid. De fleste av disse knyttet til brudesalongen og fjellhotellet hun driver sammen med sin mann.

Som barn elsket Kari Anne å kle seg ut i sin mors kjoler. 16 år gammel sydde hun sin første brudekjole og to år senere solgte hun sin første kjole på bestilling. I over 30 år har hun sydd og designet en mengde brude- og dåpskjoler. Hun drev en tid også en stor brudesalong som hun av helsemessige årsaker måtte avvikle. Savnet etter kjolene var stort. Da hun fikk tilbud om å kjøpe den gamle butikken vegg i vegg med Landåsbygda kirke var hun ikke sen om å takke ja. Med stor støtte fra sin mann og en intens periode med oppussing, kunne hun 1. november 2024 åpne dørene til sin nye salong Brudeloftet.

De fire månedene salongen har vært i drift har gått over all forventning og tilbakemeldingene fra fornøyde kunder er mange. I oktober venter hun inn drøyt 100 egendesignede kjoler med sitt eget designermerke.

Å drive brudesalong er både givende og utfordrende. Det aller beste med jobben er å veilede bruder som leter etter drømmekjolen. I de aller fleste tilfeller ender bruden opp med en helt annen kjole enn hun først hadde tenkt. Om bruden har med seg et stort følge med forlovere og venner kan det være krevende da alle har sin mening, som ikke alltid faller sammen med brudens mening. Kari Anne sitt råd er å ikke ta med seg mer enn en god venninne eller venn. Videre er det ikke alltid lett å få store drømmer til passe inn i stramme budsjett, men Kari Anne forsøker alltid så godt hun kan å hjelpe hver enkelt å oppnå sin kjoledrøm.

Da Kari Anne giftet seg kreerte hun et Askepottbryllup som det fortsatt blir snakket om. Hun gjorde sin entre ridende på en hvit araberhest, før hun satte sine ben på rød løper. Alle gjestene ble fraktet med hest og slede, og både vielse og feiring ble helt magisk.

Brudeloftet har åpent alle dager, også kveld og helg. Kari Anne åpner for kundene etter deres behov. Vil du møte Kari Anne andre steder så har du sjansen 23. april hvor hun vil være med på brud- og motevisningen i festsalen på Hov Rådhus, og på bryllupskvelden i Landåsbygda kirke tirsdag 29. april kl. 18, hvor du også kan møte hele to prester. Vi ønsker Kari Anne lykke til med driften av Brudeloftet.

Vivan Fleischer Nyborg



Bryllupskveld i Landåsbygda kirke Tirsdag 29. april kl. 18

I regi av kirken i Søndre Land inviteres alle som planlegger bryllup til Bryllupskveld i Landåsbygda kirke.

Kirken vil være pyntet og prestene forteller om seremonien. Det blir anledning til å stille spørsmål, og det blir selvfølgelig servert noe godt til kaffen. I år vil også vår nye nabo Brudeloftet, være med å sette preg på kvelden. Vi gleder vi oss til.

Denne kvelden vil vi informere, og svare på spørsmål knyttet til kirkelig vielse, slik at vi sammen kan skape deres drømmedag. Dette er en kveld for alle som ønsker å gi hverandre sitt ja i kirken, uansett om dere har valgt dato og kirke, eller ikke. Bryllupskvelden er også for dere som tidligere har inngått borgerlig ekteskap, men som ønsker en kirkelig forbønnshandling, for alle som ønsker å fornye sitt ekteskapsløfte, og selvsagt for alle som er nysgjerrig på kirkelig vielse.

Uansett kjønn, legning, om dere er unge eller gamle, nyforloket eller har vært sammen lenge, er dere hjertelig velkommen til kirken for å gi hverandre deres løfte.

Arrangementet er gratis. Men for å ha en liten formening om hvor mye kake vi skal bestille, og hvor stort bord vi skal dekke, er det fint med en liten påmelding. Det kan dere gjøre ved å sende en SMS til Vivian prest på 95816279.

Vel møtt!

Vivan Fleischer Nyborg

Magisk Queen-gudstjeneste



Gjenåpningen av Fluberg kirke søndag 19. januar ble en magisk opplevelse for de 350 tilhørerne! Vivian prest klarte å skape en åndelig syntese av liturgi, preken og Queen-melodier - med uvurderlig hjelp av Queen-tribute bandet «One Vision» Vi som var til stede fikk en hellig opplevelse av de sjeldne.

Vel møtt til MC- messe



Fra vår første MC-Messe i 2023 sammen med Dokka Mc og Holy Riders Oslo Foto: Taraz Bezpalvi

Søndag 11. mai kl. 11 markerer vi åpningen av årets MC-sesong med gudstjeneste etterfulgt av «treff.»

Sammen med Dokka MC og medlemmer fra Holy Riders inviterer Fluberg menighet alle, med eller uten MC, til kirken. I gudstjenesten vil vi be om at alle som ferdes på veien, på hjul eller til fots, vil gjøre det i trygghet. Og at alle, uansett hvor i verden de ferdes, må finne gode fellesskap.

I gudstjenesten samles vi om evangeliet og feirer til Guds ære og vår glede, men med litt mer trøkk og tøffere rytmer enn til vanlig. Medlemmer fra klubbene deltar både i prosesjonen, som starter ute med sykler, samt med tekstlesning, lystenning og bønn.

Etter gudstjenesten blir det «treff» på parkeringsplassen med kaffe, saft, pølser og prat. Og kanskje får du en liten kjøretur ved kirken om du ønsker det. Skulle været bli dårlig har vi i en kriseplan på lur.

Kom som du er og bli med å feire en gudstjeneste sammen med kule folk både med og uten bikerjakke.



En fornøyd gjeng med musikere og arrangører etter gudstjenesten og konserten. En merkedag i Fluberg menighets historie, med stor takk til menighetsråd og Vivian prest!



Toten Treningssenter Hov
Grettegutua 1a, 2860 Hov
61 12 30 77
totentreningssenter.no



Telefon : 91 74 58 73 (Døgnvakt)
E-post : post@skeieror.no
Adresse : Granumsenga 4, 2864 Fall

Varmepumper • Varmeanlegg
Baderom • Tekniske rørinstallasjoner
Vann- og avløpsanlegg

SKRIFTHUGGER'N AS

v/Jørn Westby.

Inskripsjoner og oppussing
av navn
utføres på kirkegården.

Tlf. 413 21 075
2350 Nes
post@skrifthuggern.no



Moen gård
OVERNATTING/BRUKTHANDEL

Tlf. 61 12 60 07 / 957 60 234
www.moengard.com

Rør Åpner'n AS

Lekkasjesøk av vannrør?
Lokalisering av nedgravde rør?

Ole Kristian Haugom, tlf: 97 03 40 35
Eirik Haugom, tlf. 90 51 37 92

post@rorapnern.no



NORLI DOKKA
BØKER - LEKER - PAPIR - HOBBY
10-18(16)
61 11 19 52



Bademiljø www.bademiljo.no



El-forsyning og
El-installasjon
Tlf: 61 11 27 00 Dokka
www.vokks.no



Tlf. 61 12 29 88 / Mob. 977 91 959

JURIDISK RÅDGIVNING



Jurist Gunnar H. Rudstaden

- Kontraktsrett
- Testamenter, m.m.
- Eiendomsrett, m.m. Almen praksis

Tlf. 992 29 577 | grudstaden@gmail.com | 2870 Dokka

REMA 1000

REMA 1000 HOV

Hovlandsvegen 1, 2860 Hov
Tlf: 61 12 20 12
bare lave priser på varer du kjenner



Tlf: 40 89 85 44
kontakt@brudelofet.no
Landåsvegen 660 - 2861 Landåsbygda

- åpent etter anstale -



Vi hjelper deg med mat
og kaker til alle
anledninger. Snitter,
gryte, koldtbord m.m.

Ka@hemlagd.no



Åpent:
Tirsdag 12-19
Onsdag 12-19
Søndag 12-16

Ensomheten tar ikke ferie.
**GI EN SAMTALE TIL EN
SOM TRENGER DET.**
Send sms **ALLTID3** til **2160 (150,-)**
Kontonummer: 7011 05 20067



Land Begravelsesbyrå

Innehaver Norvald Åbø
Ordner alt ved begravelser og kremasjoner
- Gravmonumenter, skrifthugging,
- Blomster og kranser, bæredekorasjoner
Også utenfor distriktet Døgnvakt: **61 12 60 17**
Vi ønsker å bidra til en verdig gravferd 2864 Fall



Dokka Begravelsesbyrå A/S

Nordre Land, Søndre Land og Etnedal – eller hvor det måtte være bruk for oss.
Ordner alt vedrørende begravelser og kremasjoner.

Kranser, blomster og bæredekorasjoner.
Gravmonumenter Skrifthugging

61 11 20 00

Elin og Endre Rudstaden
952 36 954 - 992 92 696

DØGNVAKT
2870 DOKKA

Du finner oss på Landsbyporten
Dokkas nye samlingssted



SønderbySKO

Landsbyporten - 2870 Dokka - Tlf. 61 11 06 23



SØNES A/S
GULL - SØLV - GAVER
TLF 61 11 22 16 - 2870 DOKKA



GRANUM GÅRD I FLUBERG - HISTORISK PENSJONAT



OVERNATTING, SELSKAP, KURS, MØTER,
FOTELLING, KRIGSHISTORIE og
SOMMERKAFE

Tlf. 93084702 mariannekonow@gmail.com
www.Granumgard.com

GUDSTJENESTER

Søndag 30 mars.

Hov kirke kl.17.

Gudstjeneste-konsert med

Henning Sommerro og Prosjektkoret. ØW

Søndag 6. april.

Fluberg kirke kl.11. Solidaritetsgudstjeneste med Kirkens Nødhjelp. VFN og Emmanuel Nii Ashitey Amah. konfirmanterne deltar.

Menighetsmøte etter gudstjenesten

Onsdag 9. april kl 19.

Påsketoner i Hov kirke med kor og musikere.

(se egen annonse på s. 23).

Palmesøndag 13. april.

Landåsbygda kirke kl.11. VFN Familiegudstjeneste.

Kirkepølser og hesteridning etter gudstjenesten.

Skjærtorsdag 17. april.

Hovlitunet. Allrommet kl.17. Nattverd-gudstjeneste. ØW

Hov kirke kl.19. Skjærtorsdagsgudstjeneste. ØW

Enkel kveldsmat etter gudstjenesten.

Langfredag 18. april.

Fluberg kirke kl.11. Gudstjeneste. VFN

1. Påskedag, 20. april.

Hov kirke kl.11. Høytidsgudstjeneste. ØW

Gruppe fra kirkecoret deltar.

2. Påskedag, 21. april.

Skute kirke kl.17. Påskekudstjeneste. VFN

Gruppe fra kirkecoret deltar.

Søndag 27. april.

Enger kirke kl 11. Familieudstjeneste.ØW

Barnegospel deltar.

Søndag 27. april.

Fluberg kirke kl.11.00 Gudstjeneste. VFN Gullkonfirmanter

Fluberg kirke kl.13.00 Dåps-gudstjeneste. VFN

Torsdag 1. mai.

Hovlitunet. Allrommet Trevatna kl.12.

Solidaritetsgudstjeneste i samarbeid med 1.mai-komiteen.

ØW

Søndag 4. mai Ingen gudstjeneste.

Søndag 11. mai

Fluberg kirke kl.11.MC-messe. VFN og ØW

Dokka MC og medlemmerfra Holy Riders deltar.

Søndag 11. mai

Hov kirke kl 18. Samtalegudstjeneste for alle konfirmanter.

ØW, BRG og VFN.

17. mai

Hov kirke kl. 9. ØW

Skute kirke kl.12. VFN

Lørdag 24. mai

Hov kirke kl.11. Konfirmasjonsgudstjeneste. ØW, BRG

Søndag 25. mai

Skute kirke kl.11. Konfirmasjonsgudstjeneste. VFN

Hov kirke kl.11. Konfirmasjonsgudstjeneste. ØW, BRG.

Torsdag 29. mai. Kristi himmelfartsdag.

Hov kirke kl 11: Gudstjeneste ØW

Søndag 1. juni

Enger kirke kl.11. Jubileumsgudstjeneste og konfirmasjon.

ØW. Kirkekaffe. Se program for hele feiringen på side 9.

Søndag 1. juni

Fluberg kirke kl.11 Konfirmasjonsgudstjenester. VFN,BRG.

Søndag 8. juni. Pinsedag

Fluberg kirke kl.11. Høytidsgudstjeneste VFN

Vi feirer kirkens fødselsdag

Søndag 15. juni

Hov kirke kl 11: Avskjedsgudstjeneste med sokneprest ØW

Søndag 22. juni

Granum Gård kl 11: Friluftsgudstjeneste ØW, BRG.

Barn fra trosopplæringen deltar. Kirkekaffe.

Friluftsdag med speideraktiviteter.

Tirsdag 24.juni

Landåsbygda kirke. kl.17

Hverdagsgudstjeneste på Sankthansdagen.

Markering at kirka er 60 år og innvielse av nytt lydanlegg.

VFN= Vivian Fleischer Nyborg

ØW = Øystein Wang

BRG= Bjørn Robert Grimsrud

Send SMS til 902 77 164 om du ønsker å få informasjon om gudstjeneste-tilbudet på SMS

Gi en gave til Menighetsbladet for Søndre Land!



Frivillig årsabonnement for 2025: Kr. 300,- (eller annen sum).

For abonnenter som får bladet tilsendt via posten, må abonnementet på kr 400,- betales.

v:pps

- Vippsnr: 583367 -
eller benytt konto: 2075 08 21163